«Ἐγώ εἰμι ἡ ὁδὸς καὶ ἡ ἀλήθεια καὶ ἡ ζωή» (Ἰωάν. ιδ' 6).

ΖΩΗ

«Τὰ ῥήματα, ἃ ἐγὼ λαλῶ ὑμῖν πνεῦμά ἐστι καὶ ζωή ἐστιν» (Ἰωάν. ς' 63).

ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΟΝ ΟΡΓΑΝΟΝ ΟΜΩΝΥΜΟΥ ΑΔΕΛΦΟΤΗΤΟΣ ΘΕΟΛΟΓΩΝ

Ἔτος ΚΔ'. | Ἐν Ἀθήναις τῇ 24 Ἰουλίου 1934 | Ἀριθ. 1149

ΔΗΛΩΣΙΣ

Κατὰ τὴν καθιερωμένην ἀπὸ ἐτῶν συνήθειαν, ἡ «Ζωὴ» θὰ διακόψῃ καὶ ἐφέτος τὴν ἔκδοσίν της ἐπὶ τρεῖς ἑβδομάδας ἀπὸ σήμερον. Ἡ μικρὰ αὕτη διακοπὴ γίνεται μόνον καὶ μόνον, ὅπως λάβῃ τὸ προσωπικόν μας εὐκαιρίαν ἀναψυχῆς ἐν μέσῳ τοῦ θερινοῦ καύσωνος. (*Ἐκ τῆς Διευθύνσεως*)

ΠΡΟΛΑΒΕ ΤΟΝ

Μὴ λησμονῇς τὴν θέσιν σου ποτέ, πρὸ παντὸς ὅμως, ὅταν εἶσαι ἐνώπιον οἱουδήποτε ἄρχοντος. Ἔστω καὶ ἂν συνεδέεσο διὰ στενῆς φιλίας μαζῇ του, προτοῦ ἐκεῖνος ἀνυψωθῇ. Ἔστω ἀκόμη καὶ ἂν εἶνε συγγενής σου.

Σοῦ φαίνεται περίεργος ἴσως ἡ παρατήρησις. Ἐπιβεβαιοῦται ἐν τούτοις ὑπὸ τῶν πραγμάτων. Καὶ διὰ νὰ μὴ σοῦ μείνῃ ἀμφιβολία, ἀρκεῖ νὰ ἐνθυμηθῇς, ὅτι ἡ ἐξουσία πολὺ εὔκολα ἐπηρεάζει τὸν χαρακτῆρα ἐκείνου, ὅστις τὴν διαχειρίζεται.

Ἕως προχθὲς ἴσως συνετρώγετε καὶ συνδιημερεύετε μαζῇ, συνδεόμενοι μετὰ φιλικῆς οἰκειότητος. Εἴχετε θάρρος μεταξύ σας καὶ ὡμιλεῖτε ἐλευθέρως ὡς φίλοι ἀδελφικοί. Τώρα ἐκεῖνος ἀνυψώθη. Ἔγινεν ἴσως διοικητής, ἐνῷ σὺ ἔμεινες ἁπλοῦς ἀξιωματικός, χωριζόμενος ἀπὸ αὐτὸν διὰ μιᾶς ἢ καὶ δύο βαθμίδων. Ἔγινεν ἴσως ὑπουργὸς ἢ πρωθυπουργός, ἐνῷ σὺ ἔμεινες ἰδιώτης. Ἔγινε πιθανῶς ἐπίσκοπος, ἐνῷ σὺ εἶσαι ἀκόμη ἱερεὺς ἢ καὶ ἁπλοῦς ἀναγνώστης.....

Τὰ πράγματα τώρα ἀλλάσσουν. Ἴσως τὰς πρώτας ἡμέρας καὶ τὰς πρώτας ἑβδομάδας νὰ σὲ θέλῃ ἴσον του καὶ νὰ ἐνθυμῆται ζωηρῶς τοὺς δεσμοὺς τῆς φιλίας, οἱ ὁποῖοι σᾶς συνδέουν. Ἀλλ' ὀλίγον κατ' ὀλίγον ἡ ἐξουσία θὰ τὸν ἐπηρεάσῃ. Οἱ χαρακτῆρες οἱ ἰσχυροὶ καὶ χαλύβδινοι, οἱ ὁποῖοι μένουν ἀμετάβλητοι ἀπὸ τὰς περιστάσεις, εἶνε ὀλίγοι, πολὺ ὀλίγοι. Οἱ πολλοί, ποὺ ἀποτελοῦν ὄχι ἁπλῶς τὴν πλειονότητα, ἀλλὰ τὸν γενικὸν κανόνα, εἶνε εὐμετάβολοι καὶ γίνονται εὐκόλως ἄλλοι ἐξ ἄλλων ὑπὸ τὴν πρώτην τοῦ πλούτου ἢ τῆς ἐξουσίας καὶ τῆς δόξης ἐπήρειαν.

Ἡ ἐξουσία θὰ τὸν ἐπηρεάσῃ. Καὶ ἐπειδὴ γρήγορα θὰ συνειθίσῃ νὰ βλέπῃ πάντοτε ὑψισταμένους καὶ νὰ ἀκούῃ διαρκῶς κόλακας, ἡ ἰδική σου ἐμφάνισις μὲ τὴν προτέραν οἰκειότητα καὶ τὴν ἐλευθερίαν τῆς φιλίας, θὰ ἀρχίσῃ νὰ τοῦ δίδῃ τὴν ἐντύπωσιν τῆς ἀσυμφωνίας εἰς τὰς ἀρχάς, τῆς δυσαρμονίας μετ' ὀλίγον, τοῦ ἀσυνειθίστου, τοῦ πρωτοφανοῦς ἔπειτα, ἕως ὅτου ἡ συμπεριφορά σου θὰ τοῦ φανῇ ἴσως καὶ ἀνευλαβὴς καὶ ἀνοίκειος καὶ ἀσεβής. Φεῦ! Τότε! Θὰ δοκιμάσῃς πικρὰν ἀπογοήτευσιν. Εἰς τὸν χθεσινόν σου φίλον καὶ ἀδελφὸν θὰ γίνῃς ἀνεπιθύμητος. Καὶ δὲν εἶνε δύσκολον ν' ἀντικρύσῃς ἐκ μέρους του προσβολήν, ἡ ὁποία θὰ ἐξεγείρῃ τὴν ἀγανάκτησίν σου.

Διατί νὰ διαρρήξετε τὴν φιλίαν σας; Διατί νὰ ὑποστῇς τὴν ταπείνωσιν; Διατί νὰ εὑρεθῇς εἰς τὴν δύσκολον θέσιν ὁ ἀνυψωθεὶς φίλος σου νὰ σοῦ ὑπενθυμίζῃ, ὅτι σὺ ἔμεινες χαμηλά; Φρονιμώτερον εἶνε νὰ τὸν προλάβῃς σύ. Ἐὰν τηρῇς ἀπὸ τώρα τὴν ἀπόστασιν, τὴν ὁποίαν ἐδημιούργησε μεταξύ σας τὸ δοθὲν εἰς ἐκεῖνον ἀξίωμα, καὶ συμπεριφέρεσαι ὡς πρὸς φίλον μέν, ἀλλὰ καὶ ὡς πρὸς προϊστάμενον συγχρόνως, εἶνε ἐπόμενον νὰ τὸν φέρῃς εἰς τὴν θέσιν νὰ σοῦ εἴπῃ: «Ἀνάβαινε πρός με». Ἀσφαλῶς ὅμως καὶ βεβαίως δὲν διατρέχεις κανένα κίνδυνον νὰ σὲ «ταπεινώσῃ ἐν προσώπῳ δυνάστου».

Ἀπολογητικαὶ Μελέται.

ΙΣΤΟΡΙΑ ΚΑΙ ΣΥΣΤΗΜΑΤΑ ΤΗΣ ΠΕΡΙ ΕΞΕΛΙΞΕΩΣ ΘΕΩΡΙΑΣ

Θ'. Ὁ Νεολαμαρκισμός.

Εἰς νεωτέραν ἐπεξεργασίαν ὑπεβλήθη ὑπὸ τῶν ὀπαδῶν αὐτῆς καὶ ἡ Λαμάρκειος θεωρία, ἵνα οὕτω προέλθῃ ὁ Νεολαμαρκισμός, ὅστις ἐμφανίζεται ὑπὸ δύο μορφάς, τὴν ἀντιτελολογικὴν καὶ τὴν τελολογικήν. Καὶ ἡ μὲν ἀντιτελολογικὴ μορφὴ εἶνε ὁ λεγόμενος μηχανοκρατικὸς Νεολαμαρκισμὸς (Néo—lamarckisme mécaniciste), ἡ δὲ τελολογικὴ μορφὴ αὐτοῦ εἶνε ὁ Ψυχοβιολογικὸς Νεολομαρκισμὸ (Néo—lamarckisme psychobiologique). Τόσον ὅμως ὁ μηχανοκρατικός, ὅσον καὶ ὁ ψυχοβιολογικὸς Νεολαμαρκισμὸς βασίζονται ἐπὶ τοῦ ἑνισμοῦ ἢ μονισμοῦ, μετὰ μόνης τῆς διαφορᾶς, ὅτι ὁ μὲν πρῶτος ἔχεται τοῦ φυσιολογικοῦ ἑνισμοῦ, ὅστις ἄγει εὐθὺ πρὸς τὸν ὑλισμόν, ὁ δὲ δεύτερος ἐπὶ τοῦ ἀφηρημένου ἑνισμοῦ, ὅστις εἶνε σχεδὸν τὸ αὐτὸ πρὸς τὸν πανθεϊσμόν.

1. Μηχανοκρατικὸς Νεολαμαρκισμός. Κατὰ τὸν

μηχανοκρατικὸν Νεολαμαρκισμόν, οὗτινος ἔχονται οἱ Giard, Le Dantec, Delage, Caullery, Rabaud, Eimer, Cope, von Wettstein, Lotze καὶ ἄλλοι, ἡ ἐξέλιξις τῶν εἰδῶν ἀποδίδεται μὲν εἰς τὴν ἐπίδρασιν τοῦ περιβάλλοντος καὶ τὴν κληρονομικότητα, διευθύνων ὅμως παράγων καθίσταται ἡ τύχη. Οὕτω συμφωνοῦσι μὲν οἱ ἐχόμενοι τῆς μορφῆς ταύτης τοῦ Νεολαμαρκισμοῦ πρὸς τοὺς Νεοδαρβινιστὰς ὡς πρὸς τὴν ἄρνησιν πάσης πραγματικῆς σκοπιμότητος ἐν τῇ ἐξελίξει, ἥτις οὕτω παρουσιάζεται ἀποτέλεσμα τυφλῶν μηχανικῶν παραγόντων κατὰ σύμπτωσιν συντρεχόντων· ἀντιτίθενται ὅμως πρὸς αὐτοὺς ὡς πρὸς τὴν σπουδαιότητα τῶν νόμων τῆς κληρονομικότητος καὶ τῆς ἐπιδράσεως τοῦ περιβάλλοντος ὑποστηρίζοντες, ὅτι ἡ ἄρνησις τῶν νόμων τούτων ἰσοδυναμεῖ πρὸς τὴν ἀπ' αὐτῶν τὴν βάσεων αὐτῆς ἀνατροπὴν τῆς θεωρίας τῆς μεταμορφώσεως τῶν εἰδῶν.

Λαϊκὸν κήρυγμα ἀπὸ τὴν ἁγίαν Γραφὴν

Η ΔΕΚΑΤΗ ΕΝΤΟΛΗ

«Οὐκ ἐπιθυμήσεις ὅσα τῷ πλησίον σού ἐστι». Πρῶτα κόπτεις τὸν κορμὸν τοῦ ἀγρίου καὶ ἐπιβλαβοῦς; δένδρου καὶ ὕστερα ἀρχίζεις νὰ σκάπτῃς εἰς τὸ βάθος τῆς γῆς, γιὰ νὰ πετάξῃς ἔξω καὶ τῆς ρίζαις του. Καὶ ὅσον ἡ ρίζα εἶνε ζωντανὴ καὶ δὲν ἐξεράθη, οὔτε τὸ ἔδαφος ἐκαθαρίσθη, οὔτε τὸ δένδρον ἐξέλιπε, πολὺ γρήγορα ἀπὸ τὴν ρίζαν εἰμπορεῖ νὰ πεταχτοῦν παρακλάδια, τὰ ὁποῖα θὰ ξανανεώσουν τὸ δένδρον καὶ θὰ τὸ ἐπαναφέρουν εἰς τὴν πρώτην θέσιν του.

Ἰδοὺ λοιπὸν γιατί ὁ Θεὸς τώρα, ἀφοῦ μὲ τῆς προηγούμεναις ἐντολαῖς ἐκτύπησε τὸ δένδρον καὶ τοὺς διαφόρους κλάδους τῆς ἁμαρτίας, ὡς τελευταίαν ἐντολὴν ὥρισε τὴν ἐντολήν, ποὺ μᾶς ἀπαγορεύει τὴν κακὴν ἐπιθυμίαν. Κτυπᾷ τώρα καὶ τὴν ρίζαν τῆς ἁμαρτίας καὶ ζητεῖ νὰ ξεκαθαρίσῃ ἐντελῶς τὸ ἐσωτερικόν μας.

Δὲν θὰ ἐπιθυμήσῃς, λέγει, «τὴν γυναῖκα τοῦ πλησίον σου», γιατὶ ἀπὸ τὴν ἐπιθυμίαν αὐτὴν θὰ συμπαρασυρθῇς μετ' ὀλίγον καὶ εἰς τὴν πρᾶξιν τῆς μοιχείας. Δὲν θὰ ἐπιθυμήσῃς οὔτε «τὴν οἰκίαν τοῦ πλησίον σου, οὔτε τὸν ἀγρὸν αὐτοῦ, οὔτε τοῦ βοὸς αὐτοῦ, οὔτε τοῦ ὑποζυγίου αὐτοῦ, οὔτε παντὸς κτήνους αὐτοῦ». Γιατὶ ὅταν ἐπιθυμήσῃς τὸ σπίτι τοῦ γείτονά σου ἢ τὸ χωράφι του ἢ τὸ βῶδί του ἢ τὸ ζῶόν του, ἐπόμενον εἶνε νὰ γλυστρήσῃς καὶ εἰς τὴν κλεψιὰν ἢ εἰς τὴν ἀδικίαν. Ἡ πρᾶξις γεννιέται ἀπὸ τὴν ἐπιθυμίαν. Καὶ δὲν φθάνει νὰ μὴ σκοτώσῃς τώρα, νὰ μὴ μοιχεύσῃς σήμερον, νὰ μὴ κλέψῃς σ' αὐτὴν τὴν περίστασιν, ἀλλὰ πρέπει νὰ νεκρώσῃς καὶ ὅλαις τῆς ἐσωτερικαῖς κακαῖς ἐπιθυμίαις, ἀπὸ τῆς ὁποίαις γεννιῶνται αἱ πράξεις αὐταῖς, γιατὶ ἀλλοιῶς δὲν εἶσαι ἀσφαλισμένος καὶ ἑτοίμον εἶνε ὅ,τι δὲν ἔκαμες τώρα, νὰ τὸ κάμῃς αὔριον.

Ἔτσι λοιπὸν ὅταν μὲ τὴν βοήθειαν τοῦ Θεοῦ κατορθώσωμεν νὰ ξεριζώσωμεν καὶ τῆς κακαῖς ἐπιθυμίαις μας, τότε εἰμποροῦμεν νὰ εἰποῦμεν, ὅτι ἐκαθαρισθήκαμεν ἀπὸ τὴν ἁμαρτίαν, καὶ δὲν ἔχομεν καμμίαν σχέσιν μὲ αὐτήν. Τότε πραγματικῶς ἐτελειοποιηθήκαμεν καὶ ἐφ' ὅσον δὲν ἀποσεκτοῦμεν, δὲν ὑπάρχει, μὲ τὴν βοήθειαν τοῦ Θεοῦ, κίνδυνος νὰ παραβῶμεν τῆς προηγούμεναις ἐντολαῖς τοῦ Θεοῦ. Πολὺ σωστὰ λοιπὸν ὁ Κύριος ἐπισφραγίζει τὸν νόμον Του ὅλον μὲ τὴν ἐντολὴν αὐτήν, ποὺ ἀναφέρεται εἰς τὴν κακὴν ἐπιθυμίαν.

Πρόσεξέ την λοιπόν, ἀδελφέ μου, τὴν ἐντολὴν αὐτήν. Πρόσεξέ την πολύ. Πάρε την μὲ τὸ μέσα μυαλό, διότι ἀλλοιῶς δὲν θὰ μπορέσῃς ποτὲ ν' ἀπαλλαγῇς στὰ σωστὰ ἀπὸ τὴν ἁμαρτίαν. Ξεύρω, ὅτι ἡ κακὴ ἐπιθυμία εἶνε κάτι πολὺ σύνηθες στὸν βίον μας. Ξεύρω, ὅτι οἱ ἄνθρωποι, ποὺ μὲ τὴν χάριν τοῦ Θεοῦ κατώρθωσαν νὰ νεκρώσουν ὁλοτελῶς τὴν κακὴν ἐπιθυμίαν, εἶνε πολὺ ὀλίγοι. Εἶνε ἀρκετοὶ ὅμως καὶ ἐκεῖνοι, ποὺ ἂν δὲν τὴν ἐνέκρωσαν ὁλοτελῶς, τὴν ἐπεριμάζευσαν ὅμως καὶ ἔφθασαν νὰ τὴν ὑποτάξουν καὶ νὰ τὴν ὀλιγοστεύσουν. Ἐπιπρὸς λοιπόν· ἂς γίνωμεν καὶ μεῖς τοὐλάχιστον ἀπὸ αὐτοὺς τοὺς τελευταίους. Ἂς ἀρχίσωμεν μὲ θάρρος καὶ μὲ σταθερότητα. Ἂς ἀρχίσωμεν ν' ἀντιστεκώμεθα στὴν ἐσωτερικὴν ἐπιθυμίαν μας, ἔστω καὶ ἂν στὴν ἀρχὴ μᾶς παρασύρῃ καὶ μᾶς ρίχνῃ κάτω. Ἡμεῖς θὰ μετανοοῦμεν, θὰ ζητοῦμεν τὸ ἔλεος τοῦ Θεοῦ. Θὰ φεύγωμεν κάθε ἀφορμήν, ποὺ εἰμπορεῖ ν' ἀνάψῃ τὴν φλόγα τῆς ἐπιθυμίας μας. Θὰ ἀποδοκιμάζωμεν τὰ κινήματα τῆς ἐπιθυμίας μας, ποὺ ἔρχονται πολλαῖς φοραῖς χωρὶς νὰ τὸ θέλωμεν. Καὶ ἔτσι, χριστιανέ μου, ἔχε τὴν βεβαιότητα, ὅτι καὶ ἂν πέσῃς, ὁ Θεὸς σὲ συγχωρεῖ. Περίμενε δὲ ὅτι πολὺ γρήγορα θὰ σταθῇς. Πολὺ γρήγορα—θὰ τὸ βλέπῃς καὶ θὰ ἀπορῇς καὶ ὁ ἴδιος—ἡ ἐσωτερικὴ ἐπιθυμία θὰ ἀλυσοδεθῇ στὴν ἀρχὴ καὶ θὰ μοιάζῃ μὲ τὸν λυσσασμένον σκύλον, ποὺ ὁρμᾷ γιὰ νὰ δαγκώσῃ, ἀλλ' ἡ ἁλυσίδα μὲ τὴν ὁποίαν εἶνε δεμένος, δὲν τὸν ἀφίνει. Θὰ τὴν αἰσθάνεσαι βέβαια. Θὰ σοῦ κινῇ τὸ ἐσωτερικόν. Δὲν θὰ μπορῇ ὅμως νὰ σὲ ὑποτάξῃ. Θὰ ἔχῃς τὴν δύναμιν νὰ τὴν ἀποδοκιμάζῃς ἀμέσως, ὁπότε καὶ εἶσαι ἀνένοχος καὶ ἀνεύθυνος γιὰ ὅλη τὴν ταραχήν, ποὺ φέρει μέσα σου ἡ κακὴ αὐτὴ φωτιά. Θὰ ἔχῃς τὴν δύναμιν νὰ ἀντισταθῇς τώρα, χωρὶς ν' ἀνατραπῇς ἀπὸ τὴν κακὴν ἐπιθυμίαν. Καὶ σιγὰ σιγὰ θὰ τὴν ἰδῇς νὰ λιγοστεύῃ, ἕως ὅτου πλέον θὰ γίνῃς ἐντελῶς ἐλεύθερος. Εἴθε ὁ Κύριος νὰ ἀξιώσῃ ὅλους μας, ἀδελφέ μου, νὰ ἀποκτήσωμεν τὴν ἀτίμητον αὐτὴν ἐλευθερίαν, ἡ ὁποία ὁδηγεῖ εἰς τὴν τελείαν ἀναγέννησιν καὶ εἰς τὴν πλήρη ἐξομοίωσίν μας πρὸς τὸν Θεόν. Γένοιτο.

ΕΚΔΟΣΕΙΣ "ΖΩΗΣ,,

Ὑπὸ Ἀρχιμ. Σεραφ. Παπακώστα:		Τιμ. Δρχ.	Ταχ. Ἐσωτ.
1) *Τὸ ζήτημα τῆς τεκνογονίας.* Ἐξετάζονται ἐν τῇ πραγματείᾳ ταύτῃ τὰ αἴτια τῆς κατὰ τοῦ παιδιοῦ ἐκστρατείας, αἱ χρησιμοποιούμεναι μέθοδοι καὶ αἱ ὁ ἑθριαι συνέπειαι ἀπὸ ἀποψεως ὑγιεινῆς, κοινωνικῆς, οἰκονομικῆς καὶ θρησκευτικῆς, παρατίθενται δὲ γνωμαι ἔγκυροι τῶν μεγαλυτέρων ἐπιστημόνων καὶ τὰ πορίσματα στατιστικῶν ἐπισήμων.	ἄδετον	20	8
	πανόδετον	30	11
2) *Τὸ Βάπτισμα.* Δίδει πλήρη τὴν ἐξήγησιν καὶ τὴν ἔννοιαν τοῦ μεγάλου τούτου μυστηρίου καὶ τῶν ὑποχρεώσεων, τὰς ὁποίας ὑπέχει ὁ βαπτιζόμενος ἐνώπιον τοῦ Θεοῦ.	ἄδετον	5	7
	πανόδετον	15	8
3) *Ἠθικὴ καὶ Ὑγεία,* ἔκδοσις δ' ἐπηυξημένη. Ἀποδεικνύει μὲ γνώμας κορυφαίων ἐπιστημόνων, ὅτι ὁ βίος τῆς ἠθικῆς ἁγνότητος καὶ ἐγκρατείας; ὄχι μόνον δὲν βλάπτει, ἀλλὰ καὶ διατηρεῖ καὶ προάγει τὴν ὑγείαν καὶ εὐεξίαν τοῦ σώματος.	ἄδετος	4	6

ΚΥΡΙΑΚΗ 12 ΑΥΓΟΥΣΤΟΥ

Ο ΑΠΟΣΤΟΛΟΣ

(Κυρ. ΙΑ', Α' Κορ. θ' 2—12).

Βλέπε Καινὴν Διαθήκην, ἔκδοσιν «Ζωῆς», σελ.505.

ΤΟ ΕΥΑΓΓΕΛΙΟΝ

(Κυρ. ΙΑ' Ματθ. ιη' 23—35).

Βλέπε Καινὴν Διαθήκην, ἔκδοσιν «Ζωῆς», σελ. 62.

ΔΙΔΑΓΜΑΤΑ ΕΚ ΤΟΥ ΕΥΑΓΓΕΛΙΟΥ

Εἴμεθα δοσίλογοι.

Βασιλέα ἐπίσημον παρουσιάζει ὁ Κύριος εἰς τὴν σημερινὴν παραβολήν, «ὃς ἠθέλησε συναραι λόγον μετὰ τῶν δούλων αὐτοῦ». Δὲν ἔμειναν διὰ παντὸς ἀνεξέλεγκτοι οἱ δοῦλοι τοῦ βασιλέως, ἀλλ' ἐκλήθησαν ἐνώπιόν του διὰ νὰ δώσουν λόγον περὶ τῆς διαχειρίσεώς των. Ἦλθε καιρὸς νὰ ἐξετασθῇ κατὰ πόσον αἱ διαταγαὶ τοῦ βασιλέως ἐξετελέσθησαν. Ἡ ἐργασία ἑνὸς ἑκάστου δούλου ἐτέθη ὑπὸ ἀνάκρισιν, διὰ νὰ φανῇ πῶς διεχειρίσθη ὁ καθεὶς τὴν περιουσίαν, τὴν ὁποίαν ὁ βασιλεὺς εἶχεν ἐμπιστευθῆ εἰς αὐτόν.

Ἀλλ' εἶνε φανερὸν ὅτι μὲ βασιλέα παρομοιάζει ὁ Κύριος τὸν ἐπουράνιον Θεόν, τὸν Δημιουργὸν τοῦ παντός, τὸν Βασιλέα τῆς κτίσεως. Αὐτὸς εἶνε ὁ «βασιλεὺς τῶν βασιλευόντων καὶ κύριος τῶν κυριευόντων» (Α' Τιμ. ς' 15). Δοῦλοί Του δὲ εἴμεθα πάντες οἱ ἄνθρωποι. Διότι πᾶν ὅ,τι καλὸν ἔχομεν, καὶ αὐτὴν ἀκόμη τὴν ζωήν μας, εἰς Αὐτὸν τὰ ὀφείλομεν. Αὐτὸς ἔχει διαμοιράσει εἰς ἡμᾶς τὰ ἀγαθά Του καὶ Αὐτὸς θὰ ζητήσῃ ἀπὸ ἡμᾶς λόγον περὶ τοῦ τρόπου, μὲ τὸν ὁποῖον ἐπεράσαμεν τὴν ζωήν μας. Ἐνώπιόν Του θὰ παρουσιασθῶμεν, καθὼς οἱ δοῦλοι τῆς παραβολῆς, διὰ νὰ ἐξετασθῇ ἐὰν ἐτηρήσαμεν τὰς ἐντολάς Του ὡς δοῦλοι πιστοὶ καὶ ἀφωσιωμένοι εἰς τὸν Κύριόν μας, ἢ τὰς περιεφρονήσαμεν καὶ συμπεριεφέρθημεν ὡς δοῦλοι ἀσεβεῖς καὶ ἀπειθεῖς.

Οἰκτρῶς λοιπὸν πλανῶνται ὅσοι φαντάζονται ὅτι ὁ Θεὸς δὲν θὰ ζητήσῃ ἀπὸ ἡμᾶς λόγον τῶν πράξεών μας. Δὲν εἶνε δὲ ὀλίγοι ἐκεῖνοι ποὺ ἔχουν τὴν ἰδέαν αὐτήν, μὲ τὴν ὁποίαν θέλουν νὰ ἀπατοῦν τὸν ἑαυτόν τους, πολλάκις δὲ καὶ τοὺς ἄλλους. Δὲν εἶνε ἐντελῶς ἄπιστοι. Ἴσως ἔχουν καὶ μερικὰς ἀρετάς. Ἐν τούτοις, δὲν θέλουν νὰ ἐννοήσουν καὶ νὰ παραδεχθοῦν ὅτι εἴμεθα ὅλοι δοσίλογοι ἐνώπιον τοῦ Θεοῦ. Ἀφ' ἑνὸς ὁ ἐγωϊσμὸς δὲν τοὺς ἀφίνει νὰ ταπεινωθοῦν ἐνώπιον τοῦ Θεοῦ καὶ νὰ ὁμολογήσουν ὅτι εἶνε ἐλάχιστοι δοῦλοί Του καὶ ὅτι θὰ λογοδοτήσουν εἰς τὸν Κύριον καὶ Δεσπότην τοῦ παντός. Ἀφ' ἑτέρου, θέλουν μὲ τὸν τρόπον αὐτὸν νὰ καθησυχάσουν τὴν συνείδησίν των, ἡ ὁποία τοὺς ἐλέγχει διὰ πολλὰς παραβάσεις τοῦ νόμου τοῦ Θεοῦ. Δι' αὐτὸ ζητοῦν νὰ πείσουν τὸν ἑαυτόν τους ὅτι δὲν εἶνε δυνατὸν ὁ Θεὸς νὰ παρακολουθῇ τὴν διαγωγὴν ἑνὸς ἑκάστου καὶ νὰ ἐπασχοληθῇ διὰ νὰ δικάσῃ τοὺς ἁμαρτωλοὺς καὶ ἐνόχους.

Ἀλλὰ δὲν πρέπει νὰ ἐξαπατῶμεν τὸν ἑαυτόν μας καὶ νὰ ἀναπαυώμεθα μὲ ἰδέας ἀπατηλὰς καὶ ψευδεῖς. Οἱ λόγοι τοῦ Κυρίου εἶνε σαφεῖς καὶ ἀναντίρρητοι. Ὅλοι εἴμεθα δοῦλοι τοῦ Θεοῦ τοῦ Ὑψίστου. Ὅπως δὲ δὲν εἰμπορεῖ νὰ εἶνε ἀσύδοτοι οἱ δοῦλοι ἑνὸς κυρίου καὶ οἱ ὑπήκοοι ἑνὸς βασιλέως, παρομοίως καὶ ἡμεῖς. Εἴμεθα ὑπόλογοι διὰ τὰς πράξεις μας ἐνώπιον τοῦ δικαίου Θεοῦ καὶ πρέπει αὐτὸ νὰ τὸ ἔχωμεν ὑπ' ὄψει μας πάντοτε.

Δὲν κερδίζομεν τίποτε.

Ἡ μεγάλη γενναιοδωρία τοῦ βασιλέως τῆς παραβολῆς ἔπρεπε νὰ συγκινήσῃ τὸν χρεώστην τῶν μυρίων ταλάντων καὶ νὰ τὸν κάμῃ ὥστε νὰ φανῇ καὶ αὐτὸς συμπαθὴς πρὸς τὸν σύνδουλόν του, ὁ ὁποῖος τοῦ ὤφειλεν ἑκατὸν μόνον δηνάρια. Ἀφοῦ ὁ βασιλεὺς τοῦ ἐχάρισεν ἕνα τόσον ὑπέρογκον χρέος, ἦτο δίκαιον νὰ χαρίσῃ καὶ αὐτὸς τὸ μηδαμινὸν ἐκεῖνο ποσόν. Καὶ ὅμως, δὲν τὸ ἔκαμεν. Ἂν καὶ γονυπετὴς τὸν παρεκάλει ὁ σύνδουλός του καὶ ἐζήτει προθεσμίαν διὰ τὴν ἐξόφλησιν τοῦ χρέους, ἐκεῖνος ἄκαμπτος καὶ ἀσυμπαθὴς τὸν ἔρριψεν εἰς τὴν φυλακήν.

Ἀλλ' ἰδοὺ ὅτι μὲ τὴν διαγωγήν του αὐτὴν δὲν ἐκέρδισε τίποτε ἀπολύτως; ὁ δοῦλος ἐκεῖνος. Ἀπ' ἐναντίας, κατεστράφη. Καὶ πρῶτον, μὲ τὸ νὰ ρίψῃ εἰς τὴν φυλακὴν τὸν συνάδελφόν του, δὲν ὠφελήθη πραγματικὴν ὠφέλειαν. Ἔδειξε μόνον τὴν κακίαν του, χωρὶς μὲ τὸν τρόπον αὐτὸν νὰ εἰσπράξῃ τὸ ποσόν, τὸ ὁποῖον ἐκεῖνος τοῦ ἐχρεώστει. Ἀλλά, τὸ χειρότερον ἀπὸ ὅλα, ἐκίνησε τὴν ὀργὴν τοῦ βασιλέως, ὁ ὁποῖος ἀνεκάλεσε τὴν προηγουμένην χαριστικὴν διαταγήν του καὶ «παρέδωκεν αὐτὸν τοῖς βασανισταῖς, ἕως οὗ ἀποδῷ πᾶν τὸ ὀφειλόμενον». Καὶ εἶνε φανερὸν ὅτι διὰ παντὸς ἐτιμωρεῖτο καὶ ἐβασανίζετο, διότι ἦτο ἀδύνατον νὰ ἐξοφλήσῃ τὸ μέγα χρέος τῶν μυρίων ταλάντων.

Κατὰ παρόμοιον τρόπον, καὶ ἡμεῖς δὲν κερδίζομεν τίποτε ἀπολύτως, ὅταν δὲν θέλωμεν νὰ συγχωρήσωμεν τοὺς ἀδελφούς μας ποὺ ἔπταισαν εἰς ἡμᾶς. «Δὲν τὸν συγχωρῶ», λέγομεν συνήθως, ἀλλὰ θὰ τὸν ἐκδικηθῶ ὅσον εἰμπορῶ περισσότερον». Ποῖαι δὲ εἶνε αἱ συνέπειαι τῆς διαγωγῆς μας αὐτῆς; Πικραινόμεθα ἐν πρώτοις καὶ ταραττόμεθα καὶ ἐρχόμεθα εἰς προστριβὰς καὶ δημιουργοῦμεν ἐχθρούς. Ὅλα αὐτὰ θὰ ἔλειπον, ἐὰν ἤμεθα συμπαθεῖς καὶ ἐπιεικεῖς καὶ ἐδίδαμεν τὴν συγγνώμην εἰς ἐκείνους ποὺ μᾶς ἠδίκησαν. Ἐκτὸς ὅμως τούτου, καὶ ἂν ὁποτεθῇ ὅτι κατορθώνομεν νὰ ἐκδικηθῶμεν ἐκεῖνον ποὺ μᾶς ἔκαμε κακὸν ἢ ἔστω καὶ νὰ τὸν ἐξοντώσωμεν, τί κέρδος πραγματικὸν θὰ ἔχωμεν; Μήπως τὸ κακὸν ποὺ μᾶς ἔκαμε θὰ διορθωθῇ; Ἔγινε πλέον ὅ,τι ἔγινεν, ἡ μνησικακία μας δὲ καὶ ἡ ἀντιπάθειά μας τίποτε δὲν θὰ διορθώσουν. Ἀπ' ἐναντίας, θὰ προσθέσουν εἰς ἡμᾶς καὶ νέαν βλάβην, βλάβην ψυχικὴν καὶ αἰωνίαν. Διότι ὁ Θεὸς δὲν θὰ μᾶς συγχωρήσῃ, ἀλλὰ θὰ μᾶς τιμωρήσῃ αὐστηρῶς, ὅταν δὲν δίδωμεν καὶ ἡμεῖς συγχώρησιν εἰς τοὺς ἄλλους. Θὰ ἐφαρμόσῃ καὶ Αὐτὸς πρὸς ἡμᾶς τὸ μέτρον ποὺ ἐφαρμόζομεν ἡμεῖς πρὸς τοὺς ἄλλους. Πῶς θὰ συγχωρήσῃ Αὐτὸς τὰ τόσα ἁμαρτήματά μας, ὅταν ἡμεῖς ἀρνούμεθα νὰ συγχωρήσωμεν τὰ ἐλάχιστα πταίσματα τοῦ πλησίον;

Ἂς συγχωρῶμεν λοιπόν. Ἂς συγχωρῶμεν μὲ προθυμίαν τοὺς πταίοντας εἰς ἡμᾶς. Ἀπὸ τὴν μνησικακίαν καὶ τὴν ἀντιπάθειαν τίποτε δὲν κερδίζομεν. Τοὐναντίον βλάπτομεν τὸν ἑαυτόν μας καὶ προκαλοῦμεν τὴν ἀγανάκτησιν καὶ τὴν τιμωρίαν τοῦ δικαίου Θεοῦ.

Εἶναι καὶ αὐστηρὸς τιμωρός.

Ὅλην τὴν καλωσύνην του ἐδείξεν ὁ βασιλεὺς πρὸς τὸν χρεώστην δοῦλον. Ἂν καὶ δὲν εἶχε καμμίαν δικαιολογίαν διὰ τὸ τεράστιον χρέος ἐκεῖνο, ἂν καὶ ἦτο ἄξιος φυλακίσεως καὶ πάσης τιμωρίας, ὅμως τὸν εὐσπλαγχνίσθη καὶ τὸν συνεχώρησεν, ὅταν ἐκεῖνος ἔπεσεν εἰς τοὺς πόδας του καὶ τὸν παρεκάλεσε νὰ τὸν λυπηθῇ. Ἐν τούτοις, ἡ ὑπερβολικὴ καλωσύνη τοῦ βασιλέως μετεβλήθη κατόπιν εἰς αὐστηρότητα μεγάλην. Ὅταν εἶδε πόσον σκληρὸς καὶ ἀπάνθρωπος ἐφέρθη ὁ χρεώστης δοῦλος πρὸς τὸν σύνδουλόν του, ὠργίσθη καὶ

διέταξε νὰ τὸν τιμωρήσουν κατὰ τρόπον παραδειγματικόν. Αὐτὸς λοιπόν, ὁ τόσον συμπαθὴς καὶ φιλάνθρωπος, αὐτὸς ὁ ἴδιος ἐδείχθη καὶ τόσον αὐστηρός.

Αὐτὸ ἀκριβῶς ἰσχύει διὰ τὸν Θεόν, τὸν Ὁποῖον ἡ παραβολὴ παρουσιάζει ὡς βασιλέα. Εἶνε συμπαθὴς καὶ πολυεύσπλαγχνος ὁ Θεός. Εἶνε «οἰκτίρμων καὶ ἐλεήμων, μακρόθυμος καὶ πολυέλεος»(Ψαλμ.102, 8). Συγχωρεῖ τοὺς μετανοοῦντας καὶ σώζει καὶ τοὺς μεγαλυτέρους ἁμαρτωλούς, ὅταν μετανοήσουν εἰλικρινῶς καὶ ζητήσουν μὲ συντριβὴν καὶ ταπείνωσιν τὸ ἔλεός Του. Ἐν τούτοις εἶνε καὶ ἀδυσώπητος τιμωρὸς ἐκείνων ποὺ θὰ μείνουν ἀμετανόητοι μέχρι τέλους καὶ θὰ περιφρονήσουν τὴν μακροθυμίαν καὶ τὴν ἀγάπην Του. Ὅσον μεγάλη δεικνύεται πρὸς τοὺς πρώτους ἡ ἐπιείκεια καὶ συμπάθειά Του, τόσον ἀνίλεως διὰ τοὺς δευτέρους θὰ εἶνε ἡ κρίσις Του.

Τοῦτο δὲ πρέπει νὰ σημειώσουν καλῶς ὅσοι θαρρεύουν εἰς τὴν εὐσπλαγχνίαν τοῦ Θεοῦ καὶ δὲν λαμβάνουν ὑπ' ὄψιν των τὴν δικαίαν τιμωρίαν, ἡ ὁποία περιμένει τοὺς ἀδιορθώτους ἁμαρτωλούς. Διότι αὐτὸ δυστυχῶς συμβαίνει μὲ πολλούς. Ὁ διάβολος τοὺς πλανᾷ καὶ κατορθώνει νὰ τοὺς κρατῇ αἰχμαλώτους τῆς ἁμαρτίας μὲ μίαν ἀπατηλὴν ἐλπίδα· «αἰ! ὁ Θεὸς εἶνε συμπαθὴς καὶ πολυέλεος»! Εἰς τὰς ἡμέρας μας μάλιστα προσετέθη καὶ ἡ ἀντίχριστος προπαγάνδα τῶν λεγομένων Σπουδαστῶν τῶν Γραφῶν, δηλαδὴ τῶν Χιλιαστῶν, ἡ ὁποία ὑποστηρίζει καὶ διαδίδει τὴν πεπλανημένην ἰδέαν, ὅτι ὁ Θεὸς δὲν θὰ τιμωρήσῃ τοὺς ἀμετανόητους ἁμαρτωλούς. Μὲ τὰς ἰδέας αὐτὰς παραπλανῶνται ὄχι ὀλίγοι καὶ ἐπαναπαύονται εἰς τὸ ἔλεος τοῦ Θεοῦ, καθ' ὃν χρόνον περιφρονοῦν τὴν μακροθυμίαν Του καὶ καταπατοῦν τὰς ἐντολάς Του. Λησμονοῦν ἐντελῶς τὴν ἐξ ἴσου μεγάλην ἀλήθειαν, ὅτι ὁ Θεὸς εἶνε καὶ «κριτὴς δίκαιος καὶ ἰσχυρός», τιμωρῶν αὐστηρῶς τὴν ἀμετανοησίαν καὶ τὴν σκληροκαρδίαν.

Ἂς δώσωμεν λοιπὸν προσοχὴν εἰς τοὺς λόγους τοῦ Κυρίου καὶ ἂς μελετήσωμεν αὐτοὺς σοβαρῶς. Εἶνε βεβαίως μεγάλη ἡ ἀγάπη τοῦ Θεοῦ πρὸς τὸν ἄνθρωπον καὶ θαυμαστὴ ἡ συμπάθειά Του πρὸς τοὺς ἁμαρτωλούς. Δὲν χρειάζεται δὲ ἄλλη μεγαλυτέρα ἀπόδειξις τούτου ἀπὸ τὴν ἐνανθρώπησιν καὶ τὴν σταυρικὴν θυσίαν τοῦ μονογενοῦς Υἱοῦ Του, τοῦ Σωτῆρος Χριστοῦ. Ἐὰν ὅμως δὲν ἀνταποκριθῶμεν πρὸς τὴν ἀγάπην Του καὶ μείνωμεν μέχρι τέλους ἀμετανόητοι, θ' ἀντιμετωπίσωμεν αὐστηρὰν καὶ ἀδυσώπητον τὴν δικαιοσύνην Του, πρὸς τιμωρίαν καὶ καταισχύνην ἡμῶν αἰωνίαν.

Η ΠΑΓΙΣ ΤΟΥ ΘΗΡΕΥΤΟΥ

Γ'. Καὶ τώρα, διὰ νὰ τελειώνωμεν, θὰ σᾶς ἀπασχολήσω ὀλίγον μὲ τὴν ἔννοιαν τῆς βεβαιότητος ποὺ ἐμπεριέχεται εἰς τὴν ὑπόσχεσιν τοῦ Κυρίου. Ἡ βεβαιότης δὲ πάσης ἀληθείας τῆς Γραφῆς εἶνε ἀκριβῶς ἡ ὡραιότης αὐτῆς. Ἐὰν πᾶσα ὑπόσχεσις τοῦ Θεοῦ δὲν ἦτο βεβαία καὶ ἀσφαλής, δὲν θὰ ἦτο πολύτιμος. Ἀλλ' εἶνε πολύτιμος ἀκριβῶς διότι εἶνε βεβαία.

«Καὶ αὐτὸς ῥύσεταί σε ἐκ παγίδος θηρευτῶν». Μὲ τὴν βεβαιότητος δηλαδὴ ὁ Θεὸς ὑπόσχεται ὅτι θὰ σὲ λυτρώσῃ. Ἀλλὰ διατί; Πρῶτον, διότι τὸ ὑπόσχεται. Αἱ ὑποσχέσεις δὲ τοῦ Θεοῦ εἶνε συμβόλαια, ποὺ δὲν εἰμπορεῖ ποτὲ νὰ παραβιασθοῦν. Ἐὰν εἶπεν ὅτι θέλει, θὰ θελήσῃ. Δεύτερον, διότι ὁ Ἰησοῦς Χριστὸς ἔδωκεν ὅρκον ὅτι θὰ κάμῃ τοῦτο. Ἀπὸ πολλῶν ἤδη αἰώνων ὁ Ἰησοῦς Χριστὸς ἔγεινεν ὁ ποιμὴν τῶν προβάτων καὶ ἡ ἀσφάλεια αὐτῶν. «Ἐάν τι ἐξ αὐτῶν ἀπόληται, εἶπεν, ἐκ τῆς χειρός μου ἐκζητήσει αὐτό». Καὶ ἐπειδὴ ὁ Χριστὸς εἶνε ὑπεύθυνος, ἐπειδὴ εἶνε ὁ οὐράνιος ἐγγυητὴς δι' ὅλον τὸν λαὸν τοῦ Θεοῦ, διὰ τοῦτο αὐτοὶ πρέπει νὰ διαφυλαχθοῦν. Ἄλλως τὸ συμβόλαιον τοῦ Χριστοῦ θὰ παρεβιάζετο καὶ ὁ ὅρκος του θὰ ἦτο ἀνωφελὴς καὶ μάταιος. Ἐπίσης πρέπει αὐτοὶ νὰ διαφυλαχθοῦν, διότι ἄλλως ἡ ἕνωσις ποὺ ὑπάρχει μεταξὺ ὅλων αὐτῶν καὶ τοῦ Χριστοῦ, δὲν θὰ ἦτο πραγματική. Ὁ Χριστὸς καὶ ἡ Ἐκκλησία Του εἶνε ἕν—ἕνα σῶμα. Ἀλλ' ἐὰν ἕνα ἐκ τῶν μελῶν τοῦ σώματός μου ἀπεκόπτετο, θὰ ἤμην ἀνάπηρος. Καὶ ἐὰν ὁ Χριστὸς θὰ ἠμποροῦσε νὰ χάσῃ ἕνα ἀπὸ τὰ παιδιά του, θὰ ἦτο ἀνάπηρος Χριστός. «Ἐσμὲν σῶμα Αὐτοῦ, τὸ πλήρωμα τοῦ πάντα ἐν πᾶσι πληρουμένου». Ἐὰν λοιπὸν ὁλόκληρος ἡ Ἐκκλησία δὲν συνήγετο εἰς ἕν, ὁ Χριστὸς θὰ ἦτο ἀτελὴς Χριστός, ἀφοῦ θὰ εἶχεν ἀνάγκην τῆς πληρότητός Του. Πρέπει ὅλοι νὰ σωθοῦν, διότι ὁ Θεὸς Πατὴρ τὸ καθώρισε. Ναί, ὁ Υἱὸς ὡρκίσθη ὅτι θὰ σωθοῦν· καὶ ὁ Θεός, τὸ Πνεῦμα τὸ Ἅγιον ἐγγυᾶται τὴν σωτηρίαν των. Κανένας ἀπὸ τὸν λαὸν τοῦ Θεοῦ δὲν θὰ ἀπορριφθῇ, διότι ἄλλως ἡ Γραφὴ δὲν εἶνε ἀληθής. Ἡ ὅλη ἰσχὺς τῆς διαθήκης στηρίζεται ἐπὶ τῆς ὁριστικῆς διαφυλάξεώς των. Ἡ ὅλη διαθήκη τῆς χάριτος στηρίζεται ἐπὶ τούτου: «Ἐξελέξατο ἡμᾶς εἶναι ἁγίους καὶ ἀμώμους κατενώπιον αὐτοῦ ἐν ἀγάπῃ, προορίσας ἡμᾶς εἰς υἱοθεσίαν διὰ Ἰησοῦ Χριστοῦ»(Ἐφ.1.4 5).

Δι' αὐτὸ θὰ διαφυλαχθοῦν ἀπὸ τὰς παγίδας τῶν θηρευτῶν, διότι ἄλλως ἡ διαθήκη θὰ ἦτο ἀνίσχυρος καὶ ἄκυρος. Ἐὰν ἕνας ἐχάνετο, ὁ ὅρκος θὰ ἠθετεῖτο· ἐὰν ἕνας ἀπερρίπτετο, ἡ διαθήκη θὰ ἦτο ἄκυρος· καὶ δι' αὐτὸ πρέπει νὰ διατηρηθοῦν ἀσφαλεῖς.

Δὲν εἶνε περισσοτέρα ἀνάγκη νὰ ἐπιμείνω ἐπὶ τοῦ θέματος αὐτοῦ, τὸ ὁποῖον εἶνε γεμᾶτον ἀπὸ δόξαν καὶ θὰ ἠδύνατο νὰ δώσῃ θέμα διὰ πολλὰς ὁμιλίας. Τελειώνω τώρα λέγων: Ἄνθρωποι καὶ ἀδελφοί, εἶνε ἡ ὑπόσχεσις ἰδική σας; Τότε ἀσφαλῶς θὰ σᾶς ἐλευθερώσῃ. Πιστεύετε εἰς τὸν Κύριον Ἰησοῦν Χριστόν; Ρίπτετε τὸν ἑαυτόν σας τελείως, ὡς ἔχοντες ἁμαρτωλοί, εἰς τὸ ἔλεος τὸ παρεχόμενον διὰ τοῦ αἵματος τοῦ ἀσπίλου καὶ ἀμώμου Λυτρωτοῦ; Ἀνεγεννήθητε; Μετετέθητε ἐκ τοῦ θανάτου εἰς τὴν ζωήν; Εἴσθε καινὴ κτίσις ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ; Ἔχετε ὅλην σας τὴν πεποίθησιν εἰς τὸν Κύριον Ἰησοῦν Χριστόν; Ἔγεινεν ἡ ζωή Του ὑπογραμμός σας καὶ παραμένει τὸ Πνεῦμά Του ἐν τῇ θνητῇ σαρκί σας; Ἐὰν ναί, Εἰρήνη ὑμῖν. Ἡ ὑπόσχεσις αὐτὴ εἶνε ἰδική σας. Δυνατὸν νὰ ὑπῆρξες ὁ χειρότερος τῶν ἀνθρώπων· ἀλλ' ἐὰν πιστεύῃς εἰς τὸν Χριστόν, ἐὰν μετενόησες, ἐὰν ἐμβῆκες εἰς νέαν ζωήν, ὅλαι ἐκεῖναι αἱ ἁμαρτίαι σου συνεχωρήθησαν, καὶ εἰμπορεῖς νὰ ἔχῃς τὴν ὑπόσχεσιν αὐτὴν ἰδικήν σου διὰ πάντα. Ἀλλ' ἐὰν δικαιολογῇς τὸν ἑαυτόν σου, ἐὰν εἶσαι ὑπερήφανος, ἀμελής, κοσμικός, δὲν ὑπάρχει τοιαύτη ὑπόσχεσις διὰ σέ. Εἶσαι ἀκόμη εἰς τὴν παγίδα, θὰ μένῃς εἰς αὐτήν, θὰ ἀπολεσθῇς ἐντὸς αὐτῆς, ἐὰν δὲν μετανοήσῃς. Διότι εἶπεν αὐτὸς ὁ Κύριος: «Ἐὰν μὴ μετανοῆτε, πάντες ὁμοίως ἀπολεῖσθε». Ἀλλ' ἐλθὲ ὁ Θεὸς νὰ μᾶς φυλάξῃ ἀπὸ τὴν ἀπώλειαν, διὰ τῆς θυσίας τοῦ αἵματος τοῦ Χριστοῦ. Εἰς δὲ τὸν Πατέρα, τὸν Υἱὸν καὶ τὸ Ἅγ. Πνεῦμα δόξα καὶ προσκύνησις εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων.

ΚΥΡΙΑΚΗ 19 ΑΥΓΟΥΣΤΟΥ

Ο ΑΠΟΣΤΟΛΟΣ
(Κυρ. ΙΒ', Α' Κορ. ιε' 1—11).
Βλέπε Καινὴν Διαθήκην, ἔκδοσιν «Ζωῆς» σελ.520.

ΤΟ ΕΥΑΓΓΕΛΙΟΝ
(Κυρ. ΙΒ' Ματθ., ιθ' 16—24).
Βλέπε Καινὴν Διαθήκην, ἔκδοσιν «Ζωῆς» σελ. 64.

ΔΙΔΑΓΜΑΤΑ ΕΚ ΤΟΥ ΕΥΑΓΓΕΛΙΟΥ

Μέχρι τέλους.

Ἀξιοζήλευτος φαίνεται ὁ πλούσιος νεανίσκος τοῦ σημερινοῦ εὐαγγελίου. Ἐν πρώτοις, καίτοι ἦτο νεαρὸς κατὰ τὴν ἡλικίαν καὶ εἶχε κτήματα πολλά, ἐν τούτοις ἐδείκνυεν εἰλικρινὲς ἐνδιαφέρον διὰ τὴν μέλλουσαν ζωήν. Διὰ τοῦτο καὶ ἠρώτησε τὸν Κύριον «τί ἀγαθὸν ποιήσω, ἵνα ἔχω ζωὴν αἰώνιον;» Ἐξ ἄλλου, δὲν ἦτο ἄνθρωπος ἀσεβὴς καὶ κακός. Τοὐναντίον, ὅπως βεβαιώνει ὁ ἴδιος, ἀπὸ μικρᾶς ἡλικίας καὶ τὰς ἐντολὰς τοῦ Μωσαϊκοῦ νόμου ἐγνώριζε καὶ πολλὰς ἐξ αὐτῶν εἶχεν ἐφαρμόσει.

Καὶ ὅμως! Ἂν καὶ εἶχε τοιαῦτα ἐξ ἀρχῆς θεμέλια καὶ ἐβάδιζε τόσον καλά, ἐν τούτοις δὲν ἐπροχώρησεν ὅπως εἶχεν ἀρχίσει καὶ δὲν ἔφθασεν εἰς τὸ τέρμα ποὺ ἔπρεπε νὰ φθάσῃ. Ἐνῷ ἠρώτησε τί πρέπει νὰ κάμῃ, καὶ πάλιν ἔπειτα ἐπανέλαβε «ταῦτα πάντα ἐφυλαξάμην ἐκ νεότητός μου· τί ἔτι ὑστερῶ;» παρ' ὅλα ταῦτα δὲν ἠθέλησε νὰ συμμορφωθῇ μὲ ἐκεῖνο, τὸ ὁποῖον τοῦ ὑπέδειξεν ὁ Κύριος. Δὲν ἔκαμε τὸ βῆμα ποὺ τοῦ ὑπεδείχθη νὰ κάμῃ. Δὲν ἀπεφάσισε νὰ ἐλευθερωθῇ ἀπὸ τὴν προσκόλλησιν πρὸς τὰ κτήματα καὶ τὸν πλοῦτον. Διὰ τοῦτο, ἐνῷ μὲ τόσην προθυμίαν καὶ ζῆλον ἐπλησίασε κατ' ἀρχὰς τὸν Σωτῆρα, ἔπειτα Τὸν ἀφῆκε καὶ ἔφυγε. Μὲ ἄλλους λόγους, ἤρχισε μὲν καὶ ἐπροχώρησε καλῶς, δὲν ἔφθασεν ὅμως καὶ εἰς τὸ τέρμα.

Πόσον, λοιπόν, πρέπει νὰ προσέχωμεν καὶ νὰ φοβούμεθα! Εἶνε βέβαια εὐχάριστον τὸ ὅτι ἐπιθυμοῦμεν σήμερον τὴν σωτηρίαν μας καὶ προσπαθοῦμεν νὰ ἐργαζώμεθα τὸ θέλημα τοῦ Θεοῦ. Ἂν ὅμως δὲν προσέξωμεν, εἶνε ἐνδεχόμενον νὰ τὰ χάσωμεν ὅλα καὶ νὰ καταστραφῶμεν. Καί, ἐνῷ μέχρι τῆς στιγμῆς αὐτῆς μὲ τόσον ζῆλον θέλομεν νὰ πλησιάσωμεν περισσότερον τὸν Ἰησοῦν Χριστὸν καὶ νὰ προαχθῶμεν, ὑπάρχει κίνδυνος νὰ ψυχρανθῶμεν κατόπιν καὶ ν' ἀδιαφορήσωμεν ἐντελῶς. Ἡ ἁμαρτία εἶνε ἀπατηλή. Ὁ Σατανᾶς παραμονεύει νυχθημερόν. Καὶ ἡμεῖς ἔχομεν μέσα μας τόσας κακὰς κλίσεις. Τί λοιπὸν εἰμπορεῖ νὰ γίνῃ, ἂν δὲν προσέξωμεν; Δὲν εἶνε ἀπίθανον νὰ μπλέξωμεν μὲ τὴν ἁμαρτίαν καὶ νὰ αἰχμαλωτισθῶμεν ἀπὸ ἕνα πάθος κατὰ τοιοῦτον τρόπον, ὥστε καὶ τὰς ἀρχάς μας ν' ἀπαρνηθῶμεν καὶ τὴν πίστιν μας νὰ χάσωμεν καὶ νὰ καταλήξωμεν εἰς πλῆρες ναυάγιον. Μήπως ἄλλως τε δὲν ἔχομεν τόσα ἀξιοθρήνητα παραδείγματα ἀνθρώπων ποὺ ἐβάδισαν μέχρις ἑνὸς σημείου τὸν δρόμον τοῦ Θεοῦ, ἔπειτα ὅμως ὅλα τὰ ἀφῆκαν καὶ τὰ περιεφρόνησαν;

Ἂς μᾶς γίνῃ λοιπὸν μάθημα τὸ πάθημα τοῦ πλουσίου νεανίσκου καὶ τόσων ἄλλων. Δὲν ἀρκεῖ νὰ ἀρχίσωμεν καλῶς μίαν ἐργασίαν. Πρέπει καὶ νὰ τὴν τελειώσωμεν καλῶς. Καὶ τὸ πλοῖον ποὺ ἐξεκίνησε καὶ πλέει κανονικῶς, εἶνε ἀνάγκη νὰ φθάσῃ σῷον εἰς τὸν λιμένα του. Καὶ ἡμεῖς, ἂς ἔχωμεν μέχρι τέλους τῆς ζωῆς μας προσοχὴν καὶ ἂς παρακαλῶμεν τὸν Θεὸν νὰ μᾶς βοηθήσῃ, διὰ νὰ βαδίσωμεν τὸν δρόμον τῶν ἐντολῶν Του ἀπροσκόπτως μέχρι τελευταίας ἀναπνοῆς.

ΑΔΕΛΦΟΤΗΣ ΘΕΟΛΟΓΩΝ Η "ΖΩΗ,,

ΣΥΝΤΑΚΤΑΙ ΤΟΥ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΥ
ΣΕΡΑΦΕΙΜ ΠΑΠΑΚΩΣΤΑΣ
ΙΓΝΑΤΙΟΣ ΚΟΛΙΟΠΟΥΛΟΣ
ΠΑΝΑΓ. ΤΡΕΜΠΕΛΑΣ
ΔΗΜ. ΠΑΝΑΓΙΩΤΟΠΟΥΛΟΣ

ΣΥΝΔΡΟΜΗ ΕΤΗΣΙΑ
ΕΣΩΤΕΡΙΚΟΥ ..... ΔΡΑΧ. 20
ΕΞΩΤΕΡΙΚΟΥ: ΣΕΛ. 4 ἢ ΔΟΛ. 1

Ἐπιστολαὶ καὶ συνδρομαὶ πρὸς κ. ΙΩΑΝ. Κ. ΚΟΛΙΟΠΟΥΛΟΝ Ἱπποκράτους 189

Ἰδρυτής: Ἀρχιμ. ΕΥΣΕΒΙΟΣ ΜΑΤΘΟΠΟΥΛΟΣ († 1929)
Συντάκτης: Ἀρχιμ. ΔΙΟΝ. ΦΑΡΑΖΟΥΛΗΣ († 1920)

Αἱ προτιμήσεις μας.

Θησαυρὸν οὐράνιον καὶ αἰώνιον ὑπέδειξεν ὁ Κύριος Ἰησοῦς Χριστὸς εἰς τὸν πλούσιον νεανίσκον. Εἶχεν αὐτὸς κτήματα πολλὰ καὶ πλοῦτον ἀρκετόν. Ἀλλ' ὁ Κύριος τοῦ συνέστησε θησαυρὸν καὶ πλοῦτον ἀσυγκρίτως ἀνώτερον παντὸς ἐπιγείου θησαυροῦ. «Πώλησόν σου τὰ ὑπάρχοντα», εἶπεν εἰς αὐτόν, «καὶ δὸς πτωχοῖς καὶ ἕξεις θησαυρὸν ἐν οὐρανῷ». Τοῦ ἐπρότεινε ν' ἀφίσῃ ὑλικοὺς καὶ φθαρτοὺς θησαυροὺς καὶ νὰ προτιμήσῃ πνευματικοὺς καὶ ἀθανάτους. Τί δὲ θὰ συνέβαινεν, ἐὰν ὁ νεανίσκος συνεμορφοῦτο μὲ τὴν ἐντολὴν τοῦ Κυρίου; Θὰ ἄφινεν ἀπὸ τῆς ἡμέρας ἐκείνης χρήματα καὶ κτήματα, τὰ ὁποῖα οὕτως ἢ ἄλλως θὰ τὰ ἄφινεν, ὅταν θὰ ἤρχετο ὁ θάνατος. Θὰ ἐξησφάλιζεν ὅμως τὴν σωτηρίαν του καὶ θὰ ἐκέρδιζε τὴν αἰώνιον ζωήν, θησαυρὸν δηλαδὴ ἀνεκτίμητον καὶ ἀνυπολόγιστον.

Δὲν ἐπροτίμησεν ὅμως ὁ πλούσιος νεανίσκος τὸν οὐράνιον θησαυρόν. Προσκολλημένος εἰς τὰ γήϊνα καὶ φθαρτὰ τοῦ κόσμου τούτου, ἐθυσίασε χάριν αὐτῶν τὰ οὐράνια καὶ αἰώνια. Ἀφῆκε νὰ χαθῇ μία τοιαύτη εὐκαιρία, ἡ ὁποία, ἀντὶ μικρᾶς ὑλικῆς θυσίας, τοῦ ἐξησφάλιζε τὸ αἰώνιον μέλλον. Ἐπροτίμησε λοιπὸν τὴν γῆν ἀντὶ τοῦ οὐρανοῦ καὶ τὰ πρόσκαιρα ἀντὶ τῶν ἀθανάτων.

Ἀλλὰ ποῖαι ἄρά γε εἶνε καὶ αἱ ἰδικαί μας προτιμήσεις; Εἱλκύσθημεν ἡμεῖς ἀπὸ τὰ οὐράνια καὶ αἰώνια ἀγαθά, ἢ μήπως προτιμῶμεν τὰ ἐπίγεια καὶ μάταια; Αἱ περιστάσεις τὸ ἀποδεικνύουν. Μᾶς ὑπόσχεται, ἐπὶ παραδείγματι, ὁ Θεὸς δόξαν ἀληθινὴν καὶ ἀμάραντον, ἐὰν ἐργαζώμεθα τὸ θέλημά Του καὶ προσπαθῶμεν ν' ἀρέσωμεν εἰς Αὐτόν. Ἐὰν ὅμως ἡμεῖς, ἀδιαφοροῦντες διὰ τὸ θέλημα τοῦ Θεοῦ, ζητῶμεν ν' ἀρέσωμεν εἰς τοὺς ἀνθρώπους, τοῦτο σημαίνει ὅτι ἡ ψυχή μας προτιμᾷ τὴν δόξαν τοῦ κόσμου ἀπὸ τὴν δόξαν τοῦ Θεοῦ. Μᾶς βεβαιώνει ὁ Κύριος, ὅτι ἐπιφυλάσσει εἰς ἡμᾶς ὡς θησαυρὸν αἰώνιον τὴν βασιλείαν τῶν οὐρανῶν, ἐὰν ἐργαζώμεθα μὲ τιμιότητα καὶ δικαιοσύνην. Ἐὰν ὅμως ἡμεῖς δὲν δυσκολευώμεθα νὰ κλέψωμεν καὶ ν' ἀδικήσωμεν, διὰ νὰ ἐξασφαλίσωμεν, ὅπως νομίζομεν, κέρδη ὑλικά, τοῦτο ἀποδεικνύει ὅτι δὲν ἔχομεν ἐκτιμήσει τὴν ἀξίαν τῶν οὐρανίων θησαυρῶν. Ἐὰν ἐπίσης παρασυρώμεθα εἰς ἀπολαύσεις παρανόμους καὶ ἡδονὰς ἐφαμάρτους, εἶνε καὶ τοῦτο μία ἀκόμη ἀπόδειξις ὅτι ἡ καρδία μας δὲν ἔχει παραδοθῇ εἰς τὸν Θεόν, ἀλλ' εἶνε αἰχμάλωτος τῆς σαρκός.

Διὰ τοῦτο πρέπει νὰ προσέξωμεν. Ὅ,τι μᾶς προσφέρει ὁ ἁμαρτωλὸς κόσμος, δὲν θὰ μᾶς δώσῃ πραγματικὴν εὐτυχίαν. Διότι καὶ πλούτη καὶ ἡδοναὶ καὶ δόξα ἀνθρωπίνη καὶ ὁ κόσμος ὅλος, δὲν εἶνε τίποτε ἄλλο παρὰ «ματαιότης ματαιοτήτων, τὰ πάντα ματαιότης». Ὅ,τι ὅμως ὑπόσχεται καὶ δίδει ὁ Θεὸς εἰς ἐκείνους ποὺ ἐκτελοῦν τὸ θέλημά Του, εἶνε πραγματικὸν καὶ μόνιμον κέρδος, εἶνε αἰώνιος ζωὴ χαρᾶς καὶ

μακαριότητος. Δὲν θὰ διαπράξωμεν λοιπὸν τὸ μεγαλύτερον κατὰ τοῦ ἑαυτοῦ μας ἔγκλημα, ἐὰν προτιμήσωμεν τὰ πρόσκαιρα ἀντὶ τῶν αἰωνίων, τὰ ἐπίγεια ἀντὶ τῶν οὐρανίων;

Ὅταν κρίνωμεν ἀνθρωπίνως.

Μὲ μεγάλην ἔκπληξιν οἱ μαθηταὶ ἤκουσαν τὸν Κύριον νὰ λέγῃ ὅτι «δυσκόλως πλούσιος εἰσελεύσεται εἰς τὴν βασιλείαν τῶν οὐρανῶν». Καὶ διὰ τοῦτο μὲ κάποιαν ἀπαισιοδοξίαν ἠρώτησαν· «τίς ἄρα δύναται σωθῆναι;». Ἐφαντάσθησαν ἴσως ὅτι κανεὶς ἄνθρωπος δὲν θὰ ἠμπορέσῃ νὰ σωθῇ, ἀφοῦ οἱ πλούσιοι, ποὺ ἔχουν τόσα μέσα διὰ τὴν ἐξάσκησιν τῆς πρὸς τὸν πλησίον ἀγάπης, εἶνε τόσον δύσκολον νὰ σωθοῦν. Ἐσκέπτοντο ἀνθρωπίνως καὶ ἐλάμβανον ὑπ' ὄψιν μόνον τὰς δυσκολίας διὰ τὴν σωτηρίαν, χωρὶς νὰ ὑπολογίζουν καὶ τὴν δύναμιν τοῦ Θεοῦ. Ὁ Κύριος ὅμως διὰ τῆς ἀπαντήσεως, τὴν ὁποίαν ἔδωκε, τοὺς ἐδίδαξεν ὅτι δὲν πρέπει νὰ σκέπτωνται κατὰ τοιοῦτον τρόπον. «Παρὰ ἀνθρώποις», εἶπε, «τοῦτο ἀδύνατόν ἐστι, παρὰ δὲ Θεῷ πάντα δυνατά ἐστιν». Ἐὰν δηλ. διὰ τοὺς ἀνθρώπους φαίνεται ἀκατόρθωτος ἡ σωτηρία, διὰ τὸν Θεὸν ὅμως δὲν συμβαίνει τὸ ἴδιον. Ὅ,τι ἰσχύει διὰ τοὺς ἀνθρώπους, δὲν ἰσχύει καὶ διὰ τὸν Θεόν. Συνεπῶς ζητήματα τοιαῦτα, ὅπως εἶνε τῆς σωτηρίας τὸ ζήτημα, δὲν πρέπει νὰ τὰ ἐξετάζῃ κανεὶς ἀνθρωπίνως, διότι δὲν θὰ καταλήξῃ εἰς ὀρθὰ συμπεράσματα.

Τὴν ἀλήθειαν ταύτην δὲν πρέπει νὰ τὴν λησμονῶμεν ποτέ. Ὑπάρχουν πράγματι τόσα ζητήματα, τὰ ὁποῖα δὲν πρέπει νὰ τὰ ἐξετάζωμεν ἐπὶ τῇ βάσει τῆς ἀνθρωπίνης δυνάμεως καὶ γνώσεως. Διότι τότε—ἀλλοίμονον!—θὰ καταντήσωμεν νὰ ἀρνηθῶμεν θεμελιώδεις διδασκαλίας τῆς πίστεώς μας, ἐπειδὴ δὲν θὰ δυνηθῶμεν νὰ τὰς ἐξηγήσωμεν ἀνθρωπίνως. Αὐτὸ δέ, δυστυχῶς, παθαίνουν πολλοί. Λαμβάνουν ὑπ' ὄψιν των μόνον τὰς δυνάμεις τοῦ ἀνθρώπου καὶ τὰς γνώσεις αὐτοῦ καὶ ἀρνοῦνται νὰ πιστεύσουν ὅσα δὲν εἰμπορεῖ ὁ ἀνθρώπινος νοῦς νὰ ἐννοήσῃ. Ἀρνοῦνται μερικοὶ τὸν Θεόν, διότι δὲν Τὸν ἀνεκάλυψεν ὁ ἄνθρωπος! Ἀρνοῦνται τὴν ψυχήν, διότι δὲν φαίνεται! Ἀρνοῦνται τὴν ἐκ τοῦ μηδενὸς δημιουργίαν τοῦ κόσμου, διότι νομίζουν ὅτι τοῦτο δὲν εἶνε δυνατόν! Ἀρνοῦνται τόσα ἄλλα, διότι θέτουν ὡς βάσιν τῶν σκέψεών των τὰ ὅσα γνωρίζει ἢ εἰμπορεῖ νὰ κάμῃ ὁ ἄνθρωπος.

Ἀλλὰ τοιαῦτα συμπεράσματα δὲν εἶνε ὀρθά, ἐφ' ὅσον ἡ βάσις των εἶνε ἐσφαλμένη. Μήπως ὁ ἄνθρωπος εἶνε παντοδύναμος; Καὶ ἐπειδὴ δὲν εἰμπορεῖ ὁ ἄνθρωπος νὰ κάμῃ ἕνα πρᾶγμα, ἕπεται ἐκ τούτου ὅτι εἶνε ἀδύνατον νὰ γίνῃ τὸ πρᾶγμα αὐτό; Ἢ μήπως ὁ ἄνθρωπος εἶνε παντογνώστης καὶ αἱ γνώσεις του εἶνε ἀπεριόριστοι; Καὶ εἶνε λοιπὸν δύσκολον νὰ ὑπάρχῃ κάτι τι, τὸ ὁποῖον ὁ ἄνθρωπος νὰ τὸ ἀγνοῇ ἢ νὰ μὴ δύναται νὰ τὸ ἐννοήσῃ; Θὰ εἶνε ἀστεῖον νὰ ὑποστηρίξωμεν τοιοῦτόν τι.

Διὰ τοῦτο εἰς ζητήματα, διὰ τὰ ὁποῖα μᾶς βεβαιώνει ὁ ἀψευδὴς λόγος τοῦ Θεοῦ, δὲν πρέπει νὰ σκεπτώμεθα ἀνθρωπίνως. Διότι ἐὰν μετρήσωμεν τὰ πράγματα τοῦ Ἀπείρου καὶ Παντοδυνάμου καὶ Πανσόφου Θεοῦ μὲ τὸ μέτρον τῶν ἰδικῶν μας περιωρισμένων δυνάμεων καὶ γνώσεων, ἀναμφιβόλως θὰ πλανηθῶμεν. Εἰς τοιαῦτα ζητήματα ἀς ἔχωμεν ὑπ' ὄψει μας ὅτι «παρὰ τῷ Θεῷ πάντα δυνατά ἐστι.»

Μεγάλου Βασιλείου

ΟΜΙΛΙΑ Η΄
ΕΙΣ ΤΗΝ ΕΞΑΗΜΕΡΟΝ

Πολλὰ γένη πτηνῶν δὲν ἔχουν ἀνάγκην νὰ συνδεθοῦν πρὸς τὰ ἄρρενα, προκειμένου νὰ τεκνογονήσουν· καὶ εἰς ἄλλα μέν [γένη πτηνῶν] τὰ κατ' αὐτὸν τὸν τρόπον γεννώμενα αὐγὰ εἶναι ἄγονα, διὰ τοὺς γῦπας(1) δὲ λέγουν, ὅτι πολλάκις γεννοῦν ἄνευ συνδυασμοῦ, καὶ μάλιστα ἐνῷ ζοῦν πάρα πολλὰ χρόνια. Τούτων ἡ ζωὴ πολλάκις παρατείνεται μέχρις ἑκατὸν ἐτῶν. Τοῦτο δὲ τὸ γεγονὸς τῆς ἱστορίας τῶν πτηνῶν σημείωσέ το σὲ παρακαλῶ ἰδιαιτέρως, ὥστε, ὅταν καμμιὰ φορὰ ἴδῃς μερικοὺς νὰ περιγελοῦν τὸ ἰδικόν μας μυστήριον [τῆς ἐκ τῆς Παρθένου γεννήσεως τοῦ Σωτῆρος], ὅτι δῆθεν εἶναι ἀδύνατον καὶ ἔξω τῆς φύσεως τὸ νὰ γεννήσῃ ἡ παρθένος, φυλαττομένης ἀμολύντου τῆς παρθενίας της, νὰ ἐνθυμηθῇς ὅτι ὁ εὐδοκήσας νὰ σώσῃ τοὺς πιστεύοντας διὰ τῆς μωρίας τοῦ κηρύγματος(1. Κορ. 1, 21), κατέβαλε προλαβόντως ἐξ αὐτῆς τῆς φύσεως ἀναριθμήτους ἀφορμὰς διὰ τὴν πίστιν τῶν παραδόξων μυστηρίων.

«Ἐξαγαγέτω τὰ ὕδατα ἑρπετὰ ψυχῶν ζωσῶν καὶ πετεινὰ πετόμενα ἐπὶ τῆς γῆς κατὰ τὸ στερέωμα τοῦ οὐρανοῦ», λέγει ἡ Γραφή. Διετάχθησαν μὲν νὰ πετοῦν «ἐπὶ τῆς γῆς», διότι ὅλα προμηθεύονται τὴν τροφήν των ἀπὸ τῆς γῆς· «κατὰ δὲ τὸ στερέωμα τοῦ οὐρανοῦ», διότι ὅπως προηγουμένως ἐξηγήσαμεν, οὐρανὸς ἐνταῦθα ὀνομάζεται ἐκ τοῦ ὁρᾶσθαι ὁ ἀήρ. Λέγεται δὲ καὶ στερέωμα, διότι ὁ ὑπεράνω τῆς κεφαλῆς μας ἀὴρ εἶναι κάπως πυκνότερος, ἐν συγκρίσει πρὸς τὸ αἰθέριον σῶμα, καὶ περισσότερον πεπιεσμένος ἕνεκα τῶν ἐκ τῶν κάτω ἀνερχομένων ἀτμῶν. Ἔχεις λοιπὸν τὸν οὐρανὸν στολισμένον, τὴν γῆν καλλωπισμένην, τὴν θάλασσαν μὲ ἀφθονίαν τῶν γεννημάτων της, τὸν ἀέρα γεμᾶτον ἀπὸ πτηνά, ποὺ τὸν διασχίζουν. Ὅλα διὰ τῆς διαταγῆς τοῦ Θεοῦ παρήχθησαν ἐκ τοῦ μὴ ὄντος εἰς τὸ εἶναι, ἀκόμη δὲ καὶ ὅσα ὁ λόγος παρέλειψε τώρα ἀποφεύγων ν' ἀσχοληθῇ περισσότερον μὲ αὐτά, διὰ νὰ μὴ φανῇ ὅτι ὑπερβαίνει τὸ μέτρον. Ταῦτα λοιπὸν ἂς συλλογισθῇ μόνος του, ὁ ἐπιμελὴς βεβαίως, διὰ νὰ μάθῃ σαφῶς τὴν σοφίαν τοῦ Θεοῦ εἰς ὅλα, ὥστε νὰ μὴ παύῃ ποτὲ ἀπὸ τοῦ νὰ θαυμάζῃ καὶ νὰ δοξάζῃ καθ' ὅλην τὴν κτίσιν τὸν ποιητὴν Θεόν.

Ἔχεις εἰς τὸ σκότος τὰ νυκτόβια γένη τῶν πτηνῶν, εἰς δὲ τὸ φῶς ὅσα πετοῦν τὴν ἡμέραν. Διότι αἱ μὲν νυκτερίδες καὶ αἱ κουκουβάγιες καὶ οἱ νυκτοκόρακες(2) εἶναι πτηνά, ποὺ βόσκουν κατὰ τὴν νύκτα. Ὥστε, ὅταν καμμιὰ φορὰ δὲν ἔχῃς ὕπνον, νὰ σοῦ εἶναι ἀρκετὴ ἡ ἀσχολία εἰς αὐτὰ καὶ ἡ ἐξέτασις τῶν ἰδιωμάτων των, διὰ νὰ δοξολογῇς τὸν ποιητήν(3). Πῶς ἡ ἀηδὼν παραμένει ἄγρυπνος ὅταν κλωσ-

(1) Τὰ κοινῶς λεγόμενα ὄρνια.

(2) Τὰ κοινῶς λεγόμενα κλαψοπούλια.

(3) Καὶ ὅμως. Εἶναι ἀκόμη εἰς πολλοὺς Χριστιανούς, ἀφωτίστους καὶ μὴ γνωρίζοντας οὔτε τὴν ἀλήθειαν τῆς χριστιανικῆς Θρησκείας, οὔτε τὰ φυσικὰ τῶν ζῴων ἰδιώματα, εἶναι, λέγομεν, τόσον βαθέως ριζωμένα αἱ προλήψεις, ὥστε τὴν φωνὴν τῶν νυκτοβίων αὐτῶν πτηνῶν—ὅπως τῆς κουκουβάγιας, τοῦ νυκτοκόρακος (κλαψοπουλιοῦ) καὶ ἄλλων ζῴων—νὰ θεωροῦν κακὸν οἰωνόν, «κακοσημαδιά», ποὺ προλέγει κάποιο κακό, θάνατον ἢ ἄλλο δυστύχημα, καὶ ἕνεκα τούτου ἀνησυχοῦν καὶ θλίβονται. Καὶ τὰ μὲν

σᾷ καὶ σταματᾷ τὴν μελῳδίαν της καθ' ὅλην τὴν νύκτα. Πῶς ἡ νυκτερίδα, ἐνῷ εἶναι τετράποδον, δύναται καὶ νὰ πετᾷ. Πῶς μόνη αὐτὴ ἐξ ὅσων πετοῦν ἔχει ὀδόντας, καὶ γεννᾷ μὲν ζωντανὰ τέκνα, ὅπως τὰ τετράποδα, πετᾷ δὲ εἰς τὸν ἀέρα, βοηθουμένη ὄχι ἀπὸ πτερά, ἀλλὰ ἀπὸ μίαν μεμβράναν δερματίνην. Πῶς ἀκόμη ἔχει καὶ τὸ ἔνστικτον τῆς φιλολληλίας, καὶ διὰ τοῦτο ὡσὰν ὁρμαθὸς συγκρατοῦνται αἱ νυκτερίδες, καὶ ξεφορτᾶται ἡ μία ἐκ τῆς ἄλλης, πρᾶγμα τὸ ὁποῖον δὲν εἶναι εὔκολον νὰ κατορθωθῇ ἀπὸ ἡμᾶς τοὺς ἀνθρώπους. Διότι οἱ πολλοὶ προτιμοῦν νὰ ζοῦν χωριστὰ καὶ ἰδιαιτέρως παρὰ ἀπὸ κοινοῦ καὶ ἡνωμένοι μὲ τοὺς ἄλλους. Πῶς ὁμοιάζουν μὲ τὰ μμάτια τῆς κουκουβάγιας, ὅσοι ἀσχολοῦνται μὲ τὴν ματαίαν σοφίαν. Διότι καὶ ἐκείνης ἡ ὅρασις ἐν καιρῷ μὲν νυκτὸς αὐξάνει, ὅταν ὅμως ἀνατείλῃ ὁ ἥλιος, ἀμαυρώνεται καὶ σκοτίζεται. Τοιουτοτρόπως καὶ τούτων ἡ διάνοια εἶναι μὲν ὀξυτάτη εἰς τὸ νὰ ἐξετάζῃ τὴν ματαιότητα, σκοτισμένη δὲ προκειμένου νὰ κατανοήσῃ τὸ ἀληθινὸν φῶς.

(Ἀκολουθεῖ)

Ἀπὸ τοὺς χρόνους τῶν διωγμῶν.

ΕΥΝΙΚΗ

Ἡ

Η ΕΚΚΛΗΣΙΑ ΤΩΝ ΑΘΗΝΩΝ ΚΑΤΑ ΤΟΥΣ ΑΠΟΣΤΟΛΙΚΟΥΣ ΧΡΟΝΟΥΣ

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Ζ'.

Εἰς τὴν θάλασσαν.

Ὁ Φοῖβος ἄφησε τὸν Παῦλον μὲ αἴσθημα ἀνάμικτον ἀπὸ κατάπληξιν καὶ λύπην· λύπην διὰ τὸ ὅτι δὲν ἐγνώρισεν ἐνωρίτερον τὸν ἀπεσταλμένον αὐτὸν τῶν θεῶν, ἀλλὰ μόνον τώρα ὁπότε ἔπρεπε νὰ φύγῃ διὰ τὰς Ἀθήνας πρὸς ἀναζήτησιν τῆς Εὐνίκης, καὶ δὲν θὰ εἰμπορεῖ νὰ τὸν ἐπανίδῃ οὔτε νὰ τὸν ἀκούσῃ. Ἐν τούτοις ἡ ἐπίσκεψις ἐκείνη τοῦ εἶχεν ἐμπνεύσει ἀληθινὴν ἀποστροφὴν πρὸς τοὺς ἱερεῖς τῶν εὐνοουμένων θεοτήτων του. Ἐπετάχυνε τὸ βῆμά του διὰ νὰ συναντήσῃ τὸν γέροντα δοῦλον, ποὺ τὸν εἶχε συνοδεύσει. Τὸν ἠρώτησε τί γνώμην εἶχε δι' ὅσα ἤκουσεν· ἀλλ' ὁ γέρων δὲν ἔδωκε προσοχήν, διὰ νὰ ἀπαντήσῃ.

—Θὰ ἐπανέλθω, παιδί μου, διὰ ν' ἀκούσω περισσότερον αὐτὴν τὴν παράδοξον διδασκαλίαν. Ἐὰν αὐτό, ποὺ πιστεύομεν ὡς φῶς, εἶνε σκότος, τὸ ἀληθὲς φῶς θὰ γοητεύσῃ ἀναμφιβόλως εἰς τὴν ἀρχήν. Ἀλλ' εἶνε ἄρά γε ἐκεῖ τὸ πραγματικὸν φῶς; Ὁ ἀπεσταλμένος αὐτὸς ἔρχεται ἐκ μέρους τοῦ Ἐπανορθωτοῦ, ἐκείνου ποὺ δίδει τὴν ἐλευθερίαν, τὴν ὁποίαν ἡ ἀνθρωπότης τόσον σφοδρῶς ἐπιθυμεῖ;

—Εἶνε ἀληθές, ὅτι ὁ κόσμος ἀναμένει κανένα ἀγγελιαφόρον;

—Τί ἐρώτησις! Ἀ! παιδί μου, εἶσαι πολὺ νέος καὶ ἐγὼ εἶμαι δοῦλος· ἀλλ' εἰμπορῶ νὰ κρίνω ἀπ' αὐτὸν τὸν ἐνθουσιασμὸν τοῦ λαοῦ μας διὰ κάθε νέον θεόν. Μερικοὶ προσκυνοῦν τὴν Αἰγυπτίαν Ἴσιδα· ἄλλοι, ὅπως ὁ Σεμπρόνιος Γράκχος, ζητοῦν εἰς τὴν μελέτην τῆς φιλοσοφίας τὴν ἀπάντησιν, ποὺ περιμένομεν ἀπὸ τόσου καιροῦ. Ἀλλ' ἐὰν αὕτη ἐδίδετο πρῶτον εἰς τοὺς σκλάβους, κατὰ τρόπον ποὺ θὰ εἰμποροῦσε κάθε ἄνδρας καὶ κάθε γυναῖκα νὰ καταλάβῃ, ἀντὶ νὰ μᾶς ἔρχεται ἀπὸ τὴν σοφίαν καὶ τὴν ἐπιστήμην τῶν μεγάλων καὶ τῶν σοφῶν, τοῦτο θὰ ἦτο ἐκπληκτικὸν καὶ ἐξαίσιον, παιδί μου. Πῶς θὰ ἐσκεπτόμην διὰ τὴν ἀνάπαυσίν μου ἀπὸ τὰ λόγια ποὺ ἄκουσα!

Ἀλλ' ὁ Φοῖβος, ὁ ὁποῖος ἦτο ἀχόρταστος διὰ πληροφορίας περὶ τῶν κυρίων τῆς Εὐνίκης, ἴστατο ἀκίνητος πλησίον τοῦ γέροντος.

—Ὡμιλήσατε, τοῦ εἶπε, διὰ τὸν Γράκχον καὶ τὴν ἀγάπην του πρὸς τὴν φιλοσοφίαν. Ἐπῆγεν εἰς τὰς Ἀθήνας διὰ νὰ μελετήσῃ εἰς τὴν Ἀκαδημίαν μας;

Ὁ γέρων ἐσήκωσε τὸ κεφάλι:

—Ὁ Σεμπρόνιος εἶνε ἕνας ἀπ' αὐτοὺς τοὺς σπανίους Ρωμαίους, ποὺ δὲν θέλουν νὰ κύψουν τὸ κεφάλι ἐμπρὸς εἰς τὸν Καίσαρα καὶ νὰ τοῦ προσφέρουν λατρείαν. Ὁ πατριωτισμὸς ἦτο ἀνέκαθεν ἡ λατρεία τῶν Γράκχων καὶ ὁ πατριωτισμὸς ἀπέθανε σήμερον εἰς τὴν Ρώμην καὶ ἐτάφη. Ἡ καρδία τοῦ ὑπερηφάνου Γράκχου, ὅπως καὶ μεγάλου ἀριθμοῦ ἄλλων, εἶνε ἄπληστος διὰ κάτι εὐγενέστερον, ἁγνότερον, παρὰ νὰ κύπτῃ ἐνώπιον τοῦ αὐτοκράτορος.

Ὁ Φοῖβος ὑποπτεύων, ὅτι καθένας, ὅπως ὁ πτωχὸς αὐτὸς γέρων, ἦτο δησηρεστημένος διὰ τὴν τύχην του, ἤλλαξε τὴν συζήτησιν μὲ τὴν ἀπότομον ἀποστροφήν:

—Θὰ εἰμπορούσατε νὰ μοῦ δείξετε τὸν δρόμον τῶν Ἀθηνῶν;

Ἐὰν τοῦ ἐζήτει τὸν δρόμον τῆς σελήνης, ὁ γέρων δὲν θὰ ἐφαίνετο περισσότερον ἔκπληκτος.

—Τὸν δρόμον τῶν Ἀθηνῶν, παιδί μου; Πῶς λογαριάζεις λοιπὸν νὰ ὑπάγῃς ἐκεῖ;

Ὁ Φοῖβος, ὁ ὁποῖος δὲν ἐγνώριζε τὴν γεωγραφίαν καὶ ὑπέθετεν, ὅτι ἡ γῆ δὲν ἦτο παρὰ μία εὐρύχωρος καὶ μεγάλη πεδιάς, ἀπήντησεν:

—Λογαριάζω νὰ ὑπάγω πεζῇ.

—Ἐβάδισες, ὅταν ἦλθες ἐδῶ;

—Ὄχι, ἦλθαμε μὲ ἕνα πλοῖον· ἀλλὰ δὲν ἔχω καθόλου χρήματα διὰ νὰ πληρώσω τὸν πλοίαρχον καὶ μὲ πάρῃ πάλιν εἰς τὸ πλοῖόν του. Πρέπει λοιπὸν νὰ ὑπάγω πεζῇ.

—Εἶνε ἀδύνατον. Ἤκουσα νὰ λέγουν, ὅτι δὲν εἰμπορεῖ κανεὶς νὰ ὑπάγῃ εἰς τὴν Ἑλλάδα, ἡ ὁποία εἶνε χώρα πολὺ μακρυνή, παρὰ μόνον διὰ θαλάσσης, εἶπεν ὁ γέρων μὲ συμπαθητικὸν τόνον.

Εἰς τὰς λέξεις αὐτὰς ὁ Φοῖβος ὠχρίασε. Θὰ ἐπανίδῃ ποτὲ τὴν Εὐνίκην; Θὰ εἰμπορέσῃ νὰ εὕρῃ εὐκαιρίαν, διὰ νὰ τῆς ἀπευθύνῃ ἕνα στοργικὸν λόγον καὶ τὴν εἰδοποιήσῃ διὰ τὴν τύχην, ποὺ τὴν περιμένει, ἐὰν πληγώσῃ τὴν δεσποτικὴν καὶ ὑπερήφανον κυρίαν της;

—Ὦ Παλλὰς Ἀθηνᾶ, ἀνέκραξεν, εἶσαι τόσον δυσηρεστημένη καὶ δι' αὐτὸ δὲν θέλεις νὰ γίνῃς βοηθός μου;

(Ἀκολουθεῖ)

ἄκακα αὐτὰ ζῷα, ποῦ δὲν εἰξεύρουν ἂν αὔριον θὰ ἀποθάνουν, ἢ ἂν τὴν στιγμὴν ποῦ λαλοῦν θὰ τὰ φονεύσῃ ὁ κυνηγός, εἶναι φυσικῶς ἀδύνατον—μόνον μωροὶ πρέπει νὰ τὸ παραδέχωνται αὐτό—νὰ εἰξεύρουν πότε θὰ ἀποθάνῃ ὁ λογικὸς ἄνθρωπος. Ὁ δὲ Χριστιανός, ποῦ συνεχίζει τὰς προλήψεις καὶ τὰς δυσειδαιμονίας αὐτὰς τῆς εἰδωλολατρικῆς ἐποχῆς, ἀποδεικνύει ὅτι εἶναι ἐλάχιστα Χριστιανός, ἀφοῦ δὲν πιστεύει ὅτι τὸ ζήτημα τῆς ζωῆς καὶ τοῦ θανάτου μας εἶναι εἰς τὰ χέρια τοῦ ἀγαθοῦ Πατρός μας, τοῦ Θεοῦ, ὁ ὁποῖος φυσικὰ δὲν συμβουλεύεται διὰ τὴν ζωήν μας ἢ τὸν θάνατόν μας τὸ κλαψοπούλι!

ΕΠΙ ΤΩΝ ΓΕΓΟΝΟΤΩΝ

Τὸ Μέγα Σπήλαιον δὲν ὑπάρχει!

Ἡ λήξασα ἑβδομὰς ἐσημείωσεν ἕνα θλιβερὸν διὰ τὴν Ἐκκλησίαν τῆς Ἑλλάδος γεγονός· τὴν διὰ πυρκαϊᾶς καταστροφὴν τῆς σεβασμίας καὶ αἰωνοβίου ἱερᾶς Μονῆς τοῦ Μεγάλου Σπηλαίου.

Τῆς Μονῆς ταύτης, ἡ ὁποία ἐχαρακτηρίσθη ὡς «πραγματικὸν κόσμημα καὶ ἐθνικὸν θησαυροφυλάκιον τῆς Ἑλλάδος», τὴν ἀπώλειαν περιέγραψε καὶ ἐξετραγῴδησεν ἐπὶ ἡμέρας ὁ πολιτικὸς τύπος· διότι μετ' αὐτῆς ἐχάθησαν τόσα ἐθνικὰ κειμήλια καὶ βαρύτιμα ἀναθήματα καὶ πλῆθος ἱερῶν σκευῶν καὶ ἀμφίων καὶ εἰκόνων καὶ πλουσία βιβλιοθήκη. Ἀλλὰ φύλλα θρησκευτικά, ὅπως τὸ παρόν, θρηνοῦν τὴν ἀπώλειαν ἑνὸς σπουδαίου πνευματικοῦ κέντρου, τὸ ὁποῖον ἔλαμψε καὶ ἐφώτισεν εἰς τὸ παρελθόν. Πρὸς τοῦτο ἀρκεῖ νὰ μνημονευθοῦν ὀλίγαι μόνον μεγάλαι ἐκκλησιαστικαὶ φυσιογνωμίαι τοῦ παρελθόντος αἰῶνος, αἱ ὁποῖαι προῆλθον ἀπὸ τὸ Μέγα Σπήλαιον καὶ ἐπέδρασαν εἰς τὴν θρησκευτικὴν ζωὴν γενικώτερον μὲν τῆς Ἑλλάδος, εἰδικώτερον δὲ καὶ περισσότερον τῆς Πελοποννήσου: Εἶναι ὁ Ἰγνάτιος Λαμπρόπουλος, ὁ ἀρχιεπίσκοπος Πατρῶν Ἱερόθεος Μητρόπουλος, ὁ Γαβριὴλ Παπανικολάου, ὁ Νεῖλος Νικολαΐδης, καὶ ὁ τελευταῖος τῆς γενεᾶς ἐκείνης τῶν εὐσεβῶν Σπηλαιωτῶν Κληρικῶν καὶ ζηλωτῶν τοῦ Εὐαγγελίου ἐργατῶν Εὐσέβιος Ματθόπουλος.

Ἡ ἀδελφότης τῶν θεολόγων τῆς «Ζωῆς», ἔχουσα καὶ ἰδιαιτέρους λόγους εὐγνωμοσύνης πρὸς τὴν γεραρὰν Μονὴν τοῦ Σπηλαίου, διότι ἐξ αὐτῆς προῆλθεν ὁ ἱδρυτής της Εὐσέβιος Ματθόπουλος, συλλυπεῖται μὲν τοὺς ἐγκαταβιοῦντας εἰς τὸ Μέγα Σπήλαιον ἀδελφούς, τοὺς τόσον πληγέντας ὑπὸ τῆς συμφορᾶς, εὔχεται δὲ ὅπως ὁ τῆς Ἐκκλησίας Ἀρχηγὸς καὶ πάσης ἱερᾶς μοναστικῆς κοινότητος Κυβερνήτης ἀναστήσῃ ἐκ τῶν ἐρειπίων νέαν Μονὴν καὶ νέαν ἑστίαν εὐσεβοῦς μοναχικῆς ζωῆς καὶ πνευματικῆς δράσεως.

Μία ἀνακολουθία.

Ἀλλ' εἰς τὴν περίπτωσιν τῆς καταστροφῆς τοῦ Μεγάλου Σπηλαίου ἐφανερώθη μίαν ἀκόμη φορὰν ἡ τόσον καταστρεπτικὴ διὰ τὰς Μονὰς ἀνακολουθία. Ἐνῷ δηλαδὴ Πολιτεία καὶ Τύπος, τόσον κατὰ τὴν ἀπελευθέρωσιν τοῦ Κράτους, ὅσον καὶ κατὰ τὴν τελευταίαν εἰκοσαετίαν ἐχρησιμοποίησαν πᾶν μέσον διὰ νὰ πλήξουν θανασίμως τὴν ὕπαρξιν τῶν Μονῶν· ἐνῷ καταφέρονται κατὰ τοῦ μοναχικοῦ θεσμοῦ, ὁ ὁποῖος ἀποτελεῖ τὴν ψυχὴν τῶν Μονῶν, ἀποδύρονται ἔπειτα, ὅταν καταστρέφωνται τὰ ἐθνικὰ ταῦτα κειμήλια καὶ μνημεῖα, ὡς ἐὰν ἦτο δυνατὸν νὰ γίνουν τοιαῦτα ἐθνικὰ μνημεῖα, ἂν δὲν ὑπῆρχον Μοναστήρια καὶ μοναχικὴ ζωή.

Καὶ ὅμως ἕνας λαός, ποὺ ἔχει ζωήν, θὰ τὴν ἐκδηλώνῃ ἐὰν δημιουργῇ κέντρα ζωῆς, ἐθνικὰ ἢ θρησκευτικά, μὲ τὰ ὁποῖα θὰ ἀναπτύσσῃ μὲν ἐπὶ πλέον τὴν ζωὴν ταύτην, θὰ διαμορφώνῃ δὲ πολιτισμόν. Ἐνῷ, ὅταν ἐνδιαφέρεται δῆθεν μόνον διὰ τὰ μνημεῖα τοῦ παρελθόντος, ἀδιαφορῇ δὲ διὰ τὸν τρόπον τῆς ζωῆς του ἐν τῷ παρόντι, καταντᾷ φύλαξ νεκροταφείου καὶ ὄχι παράγων ζωῆς.

Ὁ «καταρτισμὸς ἁγίων».

Εἰς τὰ θέματα τῆς προσεχοῦς συνελεύσεως τῆς Ἱ. Συνόδου τῆς Ἱεραρχίας περιελήφθη καὶ ἡ «μελέτη τρόπου κανονισμοῦ ἀνακηρύξεως ἁγίων».

Ἀναμφιβόλως ἡ Ἐκκλησία, μεριμνῶσα ἵνα ἐν αὐτῇ «πάντα κατὰ τάξιν γίνωνται», πρέπει νὰ καθορίζῃ καὶ τὸν τρόπον τῆς ἐπισήμου ἀνακηρύξεως ἁγίων. Ἐν τούτοις τὸ οὐσιῶδες εἰς τὸ ζήτημα τοῦτο δὲν εἶναι τόσον ὁ τρόπος τῆς ἀνακηρύξεως, ὅσον ἡ φροντὶς τῆς ποιμαινούσης Ἐκκλησίας ὅπως «καταρτίζῃ ἁγίους». Διότι, κατὰ τὴν βεβαίωσιν τοῦ θείου Παύλου, ὁ Κύριος «ἔδωκε τοὺς μὲν ἀποστόλους, τοὺς δὲ εὐαγγελιστάς, τοὺς δὲ ποιμένας καὶ διδασκάλους πρὸς τὸν καταρτισμὸν τῶν ἁγίων, εἰς οἰκοδομὴν τοῦ σώματος τοῦ Χριστοῦ». Ὅταν δὲ εἰς τὴν φροντίδα ταύτην τοῦ ἁγιασμοῦ προηγοῦνται οἱ ποιμένες, «τύποι γινόμενοι τοῦ ποιμνίου», ἀσφαλῶς καὶ ἐκ τοῦ ποιμνίου θὰ ἀκολουθοῦν πολλοὶ τὴν ὁδὸν τῆς ἁγιότητος· καὶ ἑκάστη ἐποχὴ θὰ ἀναδεικνύῃ τοὺς ἁγίους της.

Ἰδοὺ τὸ ἄξιον πρώτης καὶ καθημερινῆς μερίμνης τῆς ποιμαινούσης Ἐκκλησίας ζήτημα.

Τὸ σχολεῖον τοῦ ἐγκλήματος.

Εἰς τὴν Ρουμανίαν τὸ Ὑπουργεῖον τῆς Παιδείας ἔλαβεν αὐστηρὰ μέτρα διὰ νὰ μὴ συχνάζουν οἱ μαθηταὶ εἰς τοὺς κινηματογράφους καὶ μὴ ἀναγινώσκουν ἀστυνομικὰ μυθιστορήματα. Διότι εἰς ἕνα σοβαρὸν ἔγκλημα, τὸ ὁποῖον διεπράχθη κατὰ τὰ τέλη Ἀπριλίου καὶ ἐξεδικάσθη τὴν παρελθοῦσαν ἑβδομάδα, κατ' οὐσίαν ἔνοχος ὑπῆρξεν ὁ κινηματογράφος καὶ τὰ μυθιστορήματα. Πρόκειται περὶ τῆς ἀγρίας δολοφονίας τοῦ βουλευτοῦ καὶ πλουσιωτέρου δικηγόρου τοῦ Βουκουρεστίου Πόποβιτς, τὴν ὁποίαν διέπραξαν τρεῖς δεκαεπταετεῖς συμμαθηταί, μαθητεύσαντες ἐπιτυχῶς πρὸ παντὸς εἰς τὸ ἐγκληματικὸν σχολεῖον τοῦ κινηματογράφου.

Τὴν ἀποκάλυψιν τοῦ ἐγκλήματος αὐτοῦ ἔκαμεν ὁ πατέρας τοῦ ἑνὸς νεαροῦ ἐγκληματίου ἐφέτης, ὁ ὁποῖος παρέσχεν ἄριστον δεῖγμα δικαστικῆς εὐσυνειδησίας, διότι ἔθεσεν ἀνωτέραν προσήλωσιν εἰς τὸ καθῆκον, παρὰ εἰς τὸ πατρικὸν φίλτρον. Ἀλλὰ τὴν ἀπόφασιν πρὸς διάπραξιν τοῦ ἐγκλήματος ἐνεφύτευσεν εἰς τὴν ψυχὴν τῶν νεαρῶν μαθητῶν ὁ μέγας αὐτὸς τοῦ ἐγκλήματος καὶ τῆς ἐξαχρειώσεως διδάσκαλος, ποὺ λέγεται κινηματογράφος. Καὶ ὅμως, γονεῖς καὶ Κράτη ἐξοδεύουν τεράστια ποσὰ καὶ ὑποβάλλονται εἰς μεγάλας θυσίας διὰ νὰ μορφώσουν δῆθεν τὰ παιδιά των εἰς τὰ σχολεῖα, διὰ νὰ τὰ διαφθείρουν δὲ ἔπειτα εἰς τὸν κινηματογράφον, εἰς τὸν ὁποῖον τὰ ὁδηγοῦν ἀπὸ νηπιακῆς ἡλικίας.

Ἡ ἀσυγχώρητος ἁμαρτία.

Ὁ διεθνοῦς φήμης καὶ διὰ τοῦ βραβείου Νόμπελ τιμηθεὶς ἀμερικανὸς ἐπιστήμων Dr. Robert A. Millikan (Ροβέρτος Α. Μίλλικαν) εἰς τὸ βιβλίον ποὺ ἐσημειώσαμεν εἰς τὸ προηγούμενον φύλλον, ὡς ἑξῆς χαρακτηρίζει τὴν ἠθικὴν διαγωγὴν τῶν συγχρόνων Χριστιανῶν.

«Ὑπάρχουν δύο εἴδη ἠθικῆς διαγωγῆς. Τὸ πρῶτον ὀφείλεται εἰς τὴν ἀδιαφορίαν, τὴν ἀπερισκεψίαν, τὴν ἔλλειψιν ἐνδιαφέροντος δι' ὅ,τι συντελεῖ εἰς τὸ κοινὸν καλόν, μὲ ἄλλας λέξεις τὴν ἀφρόντιδα, τὴν ἀποκρουστικήν, τὴν ἀστόχαστον ζωὴν ἐκείνων ποὺ γνωρίζουν ὅτι ὤφειλον τοὐλάχιστον νὰ προσπαθοῦν νὰ σκέπτωνται ἐπὶ τῶν πραγμάτων. Ὑποθέτω ὅτι τὰ 99% ἀπὸ ὅλους τοὺς ἀνηθίκους εἶνε τοῦ τύπου αὐτοῦ, καὶ ὅτι αὐτὸ παρέχει τὸν κύριον λόγον διὰ τὴν θρησκευτικὴν προσπάθειαν καὶ τὸ κύριον πεδίον διὰ θρησκευτικὴν δρᾶσιν. Διότι καὶ τὸ παράδειγμα καὶ αἱ συμβουλαὶ ἔχουν ἀναμφισβητήτως τὴν δύναμιν νὰ αὐξήσουν τὸ σχετικῶς μικρὸν μέρος τῶν ἀνθρώπων, ποὺ προσπαθοῦν νὰ εἶναι ἐσκεμμένως ἠθικοί. Ὁ δεύτερος τύπος τῆς ἀνηθικότητος παρίσταται διὰ τῆς «ἀσυγχωρήτου ἁμαρτίας», [δηλαδὴ τῆς βλασφημίας κατὰ τοῦ πνεύματος], περὶ τῆς ὁποίας ὡμίλησεν ὁ Ἰησοῦς. Καὶ αὕτη εἶναι ἡ ἐσκεμμένη ἄρνησις νὰ ἀκολουθήσουν τὸ φῶς ποὺ ἐφάνη».

Μὲ ἄλλους λόγους ὁ σοφὸς ἐπιστήμων παραδέχεται ὅτι ὅσοι δύνανται νὰ ἴδουν τὸ φῶς τῆς χριστιανικῆς ἀληθείας, ἀλλ' ἐσκεμμένως τὸ ἀποφεύγουν, διαπράττουν βλασφημίαν κατὰ τοῦ Πνεύματος, ἁμαρτίαν ἀσυγχώρητον.

«Εἰς πλῆρες φῶς».

Ὁ δὲ καθηγητὴς τοῦ Πανεπιστημίου Μομπελιὲ τῆς Γαλλίας καὶ διάσημος ἰατρὸς καὶ βιολόγος L. Vialleton (Λ. Βιαλλετόν) εἰς σύγγραμμά του ποὺ ἐξεδόθη ἐσχάτως καὶ κρίνει τὸν Δαρβινισμόν, γράφει:

«Ἔπειτα ἀπὸ ἑβδομήκοντα ἔτη μετὰ τὸ πολύκροτον βιβλίον τοῦ Δάρβιν, αἱ ἔρευναι καὶ αἱ σκέψεις, τὰς ὁποίας προὐκάλεσεν, ἀντὶ νὰ βεβαιώσουν τὰς ἐλπίδας του διδασκάλου καὶ νὰ συμπληρώσουν τὰ κενὰ τῆς διδασκαλίας του, ἔδειξαν τοὐναντίον ἀπαραδέκτους μὲν τὰς ἀποδείξεις, εἰς τὰς ὁποίας ἡ θεωρία αὕτη εἶχε στηριχθῆ, ἀνίκανον δὲ τὴν θεωρίαν ὅπως ἐξηγήσῃ τὸν σχηματισμὸν ὀργανικοῦ κόσμου μὲ μόνας τὰς φυσικὰς δυνάμεις. Ἡ πλάνη τοῦ Δαρβινισμοῦ ἐξῆλθεν εἰς πλῆρες φῶς.

Ὅλοι ὅσοι μελετοῦν τὴν «Ζωὴν» καὶ ὠφελοῦνται ἐξ αὐτῆς, ἔχουν καθῆκον νὰ συνιστῶσιν αὐτὴν καὶ εἰς ἄλλους, συντελοῦντες οὕτω εἰς τὴν εὐρυτέραν διάδοσιν τῶν χριστιανικῶν ἀληθειῶν. Τοιαύτη φροντὶς ἀποτελεῖ καὶ τὴν καλλιτέραν ἀντίδρασιν ἐναντίον τῆς ἐξαπλώσεως τῶν ἀνηθίκων ἀναγνωσμάτων.

Τύποις «ΖΩΗΣ» — Ἱπποκράτους 189, Ἀθῆναι.